

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED.
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLER.

XIV. ÉVFOLYAM. 159. SZÁM.

Debrecen, 1937 július 17 szombat

ÁRA: 12 FILLER.

Az európai háboru veszélye pillanatnyilag elmúlt

*A szovjettel együtt minden állam elfogadta az angol javaslatot
Kedden tárgyal az albizottság*

London, július 16. A benemavatkozási Bizottság délutáni ülésén valamennyi nagyhatalom, beleértve Franciaországot és a szovjetet is, elfogadta az angol javaslatokat a tárgyalás alapjául. A javaslatokat az elnöki albizottság elé utalják, amely valószínűleg kedden ül össze, midőn valamennyi megbízott részletesen ismerteti nézetét.

London, július 16. A semlegeségi bizottság ma délelőtti ülésén lord Plimouth elnök hangoztatta, hogy az angol terv célja a benemavatkozás kérdésének gyakorlatilag megvalósítható megoldása kiegyezéssel alapon, amit remélhetőleg a bizottság valamennyi tagja elfogadhat, még ha nem is elégít ki mindenkit. A javaslatok célja az ellenőrzés visszaállítása olyan alapon, amely hasonló a német és olasz hadihajók visszavonására előtt fennállott állapothoz. A hadviselő jogok megadása azzal az előnnyel járna, hogy arra kényszerítene a semleges hatalmakat, hogy jelentsek be a bizottságnak, milyen okból tartják hadihajóikat a hadkörzeten és hogy kénytelenek lennének megóvni az igazi semlegeséget. Némi nehézségekkel jár a hadviselő jogok megadása azoknak az államoknak részéről, amelyek csak az egyik küzdőfelet ismerik el. Azonban mindenik hatalomnak egyenlő áldozatot kell hoznia.

Lord Plimouth után Ribbentrop szólalt fel.

— Kormányom nevében kijelentem, — mondotta —, hogy az angol terv alkalmas arra, hogy a megbeszélések kiindulópontja legyen. A terjedelmes angol tervezet egyes részleteit kormányom most vizsgálja meg. Nyilvánvaló, hogy az új terv egyes részleteit és különösen végrehajtása időbeli sorrendjének módját alaposan meg kell állapítani. Ezeknek a tárgyalásoknak folyamán közölni fogom a bizottsággal kormányomnak a pontokra vonatkozó véleményét s bizonyos részleteknél változtatásokat fogok indítványozni.

Ezután Grandi olasz nagykövet Olaszország nevében kijelentette, hogy az olasz kormány kész elfogadni az angol tervet a vita alapjául. Javasolta, hogy nevezzenek ki szervezetet az angol terv részletes és gyors tanulmányozására, hogy így a legrövidebb időn belül végrehajthassák.

A délutáni ülésen a lett, az észt és litván képviselők helyeselték az angol javaslatokat.

Chorbin nagykövet annak fontosságát kiemelve, hogy az ünke-tesek elszállítása szorosan össze-

függ a hadviselői jogok megadásával, az angol javaslatokat elfogadta a tárgyalás alapjául.

Majszky szovjet nagykövet, miután bejelentette, hogy kormánya bizonyos fenntartásokkal fog élni, szintén pártolta az angol terv általános javaslatát.

A portugál nagykövet kijelen-

tette, hogy kormánya kész visszaállítani a megfigyelő munkáját a portugál határon a pyreneusi határok ellenőrzésének visszaállításával és a tengeri őrzérek megszüntetésével egyidejűleg. Ezután az osztrák, belga, magyar és albán képviselők közölték hozzájárulásukat az általános javaslatok-

hoz.

Lord Plimouth végül kijelentette, hogy az angol kormányt örömmel tölti el az az elismerés, amellyel a bizottság erőfeszítéseit fogadták, kész hozzájárulni ahhoz, hogy az elnöki albizottság részletes vitát kezdjen. Az albizottság kedden délelőtt 10.30 órakor tartja ülését. Eddig még nem volt szó arról, hogy megbízzák Angliát, lépjen érintkezésbe mindkét spanyol küzdőfelel. A Reuter iroda szerint angol körök úgy vélik, hogy az albizottság munkája kedvező kilátásokkal indul, meglehetősen hamarosan kezdődik, t. i. a megfigyelőknek a spanyol kikötőkbe való helyezéssel.

Japán, Kína és a Szovjet háborut akar, lángbaborulhat a világ

Megindul a japánok harca Kína ellen - A külföldiek menekülnek - Oroszország háborus lázban - Óriási arányú csapatszállítások a szibériai vasútvonalon

Shanghai, július 16. A japán-kínai háború most már elkerülhetetlennek látszik. Tokióban pénteken reggel hivatalos jelentést adtak ki, amely közli, hogy a japán és a kínai hatóságok között folyó egyezkedő tárgyalás meghiúsult és nem sikerült békésen rendezni a Peking körül kitört viszálykodást. Konoje herceg miniszterelnök a kora délelőtti órákban magához kérte a sajtó képviselőit és szintén bejelentette, hogy a konfliktus békés megoldására irányuló törekvések végleg kudarcot vallottak. A japán kormány mindent megtejt, — mondotta a miniszterelnök, — hogy békésen intézze el az észak-kínai katonai hatóságokkal felmerült viszályt, de a furdosítása hiábavalónak bizonyult. Japán politikai körökben ezeket követően már csak egy megoldást látnak: a háborút, annál is inkább, mint-hogy a kínai kormány, a jelek szerint, minden körülmények között ki akarja robbantani a háborút, amint ezt a napok óta folyó nagyarányú kínai csapatszállítások is mutatják.

A hírre, hogy a japán-kínai háború kitörése most már órák kérdése, Pekingből tömegesen menekülnek a külföldiek. A Tienstin felé induló vonatok zsúfolva vannak utasokkal. Elsősorban a Pekingben élő japánok hagyják el a várost, de nagy számban távoznak az európai és amerikai állampolgárok is, miután kétségtelen, hogy a háború kitörése esetén Peking

azonnal hadszínterré válik.

Newyork, július 16. Elértük a teljes háborus készenletet s egy gombnyomásra megindulhat az egész gépezet! Ezt a vesztes kijelentést tette Hikosabura Haita ezredes, a japán hadügyminisztérium propagandaosztályának vezetője, a Newyork Herald Tribune tokiói tudósítója, Willfried Fleischer előtt. Az amerikai lap tudósító drámai részletekben bővelkedő cikkben szamol be a tokiói

helyzetről és a saját szemével látottak alapján is megerősíti, hogy a város teljes hadikészültségben áll. *A kormány táviratilag Tokióba rendelte valamennyi vidéki prefektusát s azzal az utasítással bocsátotta őket vissza vidéki állomáshelyükre, hogy az egész országot a legsürgősebben világszerte fel a küszöbön álló döntő eseményről: megindul a háború Kína ellen.*

A szovjet Kinát segíti

Moszkva, július 16. A fenyegető japán-kínai háború Oroszországban is háborús lázba idézett elő. Moszkvában és több vidéki városban tüntetések voltak, amelyek során azt követelték, hogy siessen a szovjetkormány segítségére és ne engedje, hogy a japánok megszállják Északkínát. Nagy feltűnést kelt politikai körökben a szovjetkor-

mány esztörtökön este elküldött távirata, amelyben válaszul a francia kormányra arra a kérdésre, hajlandó-e a Szovjetuniónak semlegességi kötelezettségeket vállalni japán-kínai háború esetén és résztvenni abban a közvetítési akcióban, amelyet a francia, angol és az amerikai kormány folytat Nankingban és Tokióban. A szovjetkormány válasza így szól:

A szovjet nem ígér semlegességet

— A szovjetkormány nem ígérhet semlegességet háború eszébe, de helyesli a francia, angol és amerikai kormány békékezelését.

A szibériai vasútvonalon óriási arányokban folynak a csapatszállítások a kínai határ felé. Csütörtök reggel óta a szibériai vasúton csak külön engedéllyel bíró polgári utasok utazhatnak. Külföldiek nem kapnak ilyen utazási enge-

délyt. Az egész szibériai vasútvonalon megszűnt a menetrendszerű közlekedés, mert a katonavonatok teljesen igénybeveszik a pályát.

London, július 16. Mint az Exchange Telegraph jelenti Hankingből, háromezer főnyi kínai csapat körülfárta Hankau japán engedélyes területet, amelyet minden további hadművelet nélkül teljesen elszigetelt.

— A vér felrűsítése céljából — kiváltkép olyan egyéneknek, akinek bélürülése elégtelen s ezért emésztése meg van zavarva és éjjel nem tud aludni — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet inni. Az orvosok ajánlják.

Tokióból tizezerfőnyi csapatszállítmány indult Kínába.

Csank-Kaj-Sek tábornagy kínai főparancsnok egy hadtestet és harminenyolc repülőgépet küldött Hankauból Észak-Kínába.

Ugyane forrás szerint Csang-Su-Juan, a hopeji békefenntartó testület parancsnoka kijelentette, hogy a kínai és japán megbízottak megbeszélései csupán eszmecserekre szorítkoztak.

Holnap kezdődnek a formaszereű tárgyalások, amelyek minden valószínűség szerint fegyverszünetre vezetnek; a bonyolultabb kérdéseket további tárgyalásokon fogják szabályozni.

Japan nem tür beavatkozást

A japán felhivatalos Domei-iroda jelentése szerint Eden angol külügyminiszter közölte Josida londoni japán nagykövettel Angliának azt a kívánságát, hogy az incidensst lehetőleg szigeteljük el. Japán körök ezzel szemben hangsúlyozzák, hogy a japán kormány semmi szín alatt nem türi harmadik fél közvetítését vagy beavatkozását Észak-Kínában.

Ujabb tokiói jelentés szerint Kína százezerfőnyi hadsereget küldött a vitás területre és már ötvenezer főnyi haderő szemben áll a japán hadállásokkal. Csang-Kaj-Bek fővezér további hat hadosztályt küld a 29. hadsereg segítségére.

Kaokuji japán tabornok a Reuter iroda jelentése szerint a kínai megbízottakkal Tien-Cinben folytatott közvetítő tárgyalások során Hopej és Csahar észak-kínai tartományok olyan átszervezését követelte, amelynek folytán ezek a tartományok nem küldenének többé megfigyeltakat a Nankingba összehívott első népkongresszusra, amely egész Kína alkotmányát fogja szentesíteni. Ez Hopej és Csahar tartományoknak Kínától való teljes elszakítását jelentené, amit az angol sajtó szerint Kína nem fogadhat el.

Japan sajtó- és rádióhaborút is indít

Tokió, július 16. A japán hatóságok lázasan készülődnek a Kína elleni propagandahadjáratra. A japán mandzsu és észak-kínai közvéleményt akarják a japánok a maguk számára megnyerni. A tokiói hadügyminisztérium sajtóosztályának személyzetét megháromszorozták és a sajtóosztály parancsnoka kijelentette, hogy harcainak fogunk a kínai propaganda ellen és rövid idő alatt el is fogjuk halgattatni!

Az új tokiói rádióállomást, a kínai eseményekre való tekintettel már most üzembehelyezték. Ez az állomás a legerősebb rádióadó a Távolkeleten és kizárólag Kínára vonatkozó híreket fog közvetíteni. A japán megbízottak a földkeresség minden államában azt az utasítást kapták, hogy igyekezzenek a közvéleményt hazafias szempontok szerint befolyásolni.

Peking kapuit kinyitották

Peking, július 16. Japán előterjesztésre már esütörtökön enyhítették a pekingi ostromállapot szigorúságát. Pénteken a város majdnem valamennyi kapuját kinyitották. A vasúti forgalom a tiencsini vonalon már csaknem szabályosan bonyolódik le.

Töltse a szombat estét Hajduszoboszlón!

INDULÁS luxusautóbuszokon délután 5 órakor, visszaindulás éjjel 12 órakor. — Menettérti jegy ára 2.— P, kedvezményes fűrdőjeggyel együtt 2,50 P.

Jelentkezés a Menettjegy-irodánál szombat délután 12-ig

Százezer főnyi japán sereg Kína ellen indult

Sanghai, július 16. Havas; A Central News kínai hírszolgálati iroda azt jelenti, hogy biztos forrásból szerzett értesülés szerint az 5., 6., 10., 12. és 16. japán hadtest, összesen 100 ezer ember elhagyta

Japánt. A csapatok legnagyobb része Észak-Kínába megy, más része pedig Koreába. A japán hatóságok 31 kereskedelmi hajót vettek igénybe a csapatszállításra.

A cseh kormány lemondott

Prága, július 16. A kormány pénteken este 7 óra után tanácskozássra ült össze. A rövid tanácskozás után elhatározták, hogy az egész kormány benyújtja a lemondását a vidéken tartózkodó Benes elnöknek.

Prága, július 16. Cseh TL. Ma 19.30 órakor a köztársaság kormánya rendkívüli ülést tartott, melynek napirendjén egyetlen pont szerepelt Hodzsa Milán miniszterelnök indítványa, hogy a kormány lépjen vissza. Szívós törekvés ellenére a gabonagazdálkodás kérdésében, főleg pedig a gabona átvételi árának a kenyér és lisztárának kérdé-

sében megegyezés kielégítő eredményt nem jött létre. A kormány ezért a miniszterelnök javaslatához csatlakozva az alkotmányban előírt utat választotta s egyhangúlag elhatározta, hogy a köztársaság elnökének benyújtja lemondását. Nyomban a minisztertanács befejezése után a miniszterelnök közölte a Szimoyo-Ustiban tartózkodó köztársasági elnökkel, hogy a kormány elhatározta lemondását. — A köztársaság elnöke szombaton reggel Prágába érkezik és 10 órakor fogadja a miniszterelnököt.

A magyar záloglevelek utáni kamatfizetéseket megkezdik

Budapest, július 16. A Külföldi Hitelek Pénztára a Budapesti Közlöny szombati számában hirdetményt tett közre a magyar záloglevelek s a nem állami kibocsátású kötvények kamatszolgálatának ellátásáról. A hirdetmény az eddigi szabályokon a következő fontosabb változtatásokat teszi:

A pénztár ezentúl a szelvény esedékesség napjától kezdve teljesít fizetést a szelvényekre, feltéve, hogy a kibocsátó adós letételi köteleességét kellő időben hiánytalanul teljesítette. 1937 augusztus hó 1-től kezdve esedékessé vált szelvények fejében járó összeg kifizetése külföldön és belföldön egyaránt a szelvény bevonása ellenében fog történni. A hirdetmény 2.

sz. melléklete szabályozza a külföldi tulajdonban levő kötvények s záloglevelek részvényeinek magyarországi utazásokkal kapcsolatos felhasználását. A kötvény birtokosok illetve hozzátartozói személyenként s naponként 100 pengőig terjedő összeget egyszerre legfeljebb 300 pengőt vehetnek igénybe. Az összegek folyósítása csak a személyazonosságának a Külföldi Hitelek Pénztáránál utlévellel történt igazolása után történhetik meg. A magyarországi utazás befejezésekor fennmaradó pengő összeget személyenként, 30 pengő kivételével vissza kell fizetni ahhoz a bankhoz, amelyből a külföldi az összeget felvette.

Ujabb óceánrepülési rekord

Botwood, július 16. A Caledonia vízirepülőgép esütörtökön este 9 óra 25 perckor visszaindult Európába.

London, július 16. A Caledonia óceánjáró vízirepülőgép pénteken

délelőtt Uffulandból jövet az irországi Foynesben leszállott. A gép 12 óra 7 perc alatt tette meg az utat és ezáltal világrekordot ért el. Az eddigi rekord 12 óra 34 perc volt.

Meghalt Remete Géza, a kiváló színházi rendező

Tragikus gyász hír terjedt el tegnap este a Csokonai színházban. Hosszú és súlyos betegség után Budapesten meghalt Remete Géza, a Csokonai színház egykori főrendezője.

Remete Géza hosszú és értékes művészpályát futott be. A legnagyobb társulatoknak volt rendezője s pályájának egyik legsikerdusabb korszaka éppen Debrecenhez fűződik. Kardoss Géza társulatának volt éveken át főrendezője s finom ötletekkel, művészi ízléssel, kitűnő tempóérzékkel megvalósított rendezései ma is emlé-

kezetében vannak a debreceni publikumnak.

Pályája utolsó éveiben Bársony Aladár »Magyar Játékszin« stagione társulatánál volt rendező s társigazgató. Aztán súlyos betegség támadta meg, ami miatt vissza kellett vonulnia a színpadtól. Színésziskolája is volt Remete Géza-nak s több tehetséges színész és színésznő felfedezése fűződik nevéhez.

Pénteken reggel halt meg hosszú és súlyos szenvedés után. Halálát özvegye R. Nagy Erzsébet és kislánya gyászolják. De Remete

Géza halála gyásza a magyar s közelebről a debreceni színházszínek is.

Felrobbant 76 ezer liter benzin

Allanti City, július 16. (New Jersey). A Purl-Oil Compagni telepén pénteken felrobbant 2, egyenként mintegy 38 ezerliteres benzintartály. Az égő benzin elárasztotta a közeli házcsoportok környékét. A házakban lakókat el kellett távolítani. A tüzoltók a szomszédos épületek tetejéről próbálták megfékezni a tüzet. Az óriási hőszétől később még néhány benzintartály felrobbant. Az eddigi jelentések szerint tíz ember, köztük három tüzoltó igen súlyos égési sebeket szenvedett.

Legújabb jelentések közlik, hogy a súlyos sebesültek száma nyolcvanra emelkedett, köztük sok tüzoltó is van.

50 frankért százezerket érő Stradivar-ust vett

Páris, július 16. A touloni régi-ségpiacon egy gyűjtő ütött-kopott ócska hegedűt vásárolt 50 frankért. Hazavitte, kitisztította és játszani kezdett rajta. Feltűnt neki a hegedű gyönyörű, tiszta hangja, mire szakértőhöz ment, aki megállapította, hogy az illető pár frankért százezerket érő valódi Stradivarihoz jutott.

Béke nincs igazság nélkül --

írja egy előkelő genfi lap vezércikkében.

Genf, július 16. A Journal de Geneve a nemzetiségek kongresszusának londoni üléséhez alkalmából vezércikket közöl P. Brieket tollából. Mindent el kell követni — írja a lap —, hogy a nemzetiségek békésen és megelégedettségben élhessenek a többség oldalán, ezzel minden irredentizmusnak is elejét lehet venni. Szóval béket kell létesíteni, de béke nincs igazság nélkül. A statusquo híveinek ezt az akxiomát kellene mindig szem előtt tartaniok. Ez nem pusztán ideológiai, hanem emberiségkérdés mindenek előtt. A nyugateurópai közvélemény nem fordít elég figyelmet a problémákra. Európa, de különösen a nyugati nagyhatalmak felelőssége igen nagy e téren. Rájuk tartoznék odahatni a nemzetek szövetségének, hogy a békeszerződések rendelkezései ne maradjanak holt betűk s a kisebbségi jogokat tartsák tiszteletben s széleskörűen, lojálisan hajtsák végre azokat.

x Egészséges, olcsó szórakozás: evezés a nagyerdei csónakázó tavon!

VIGSZINHAZ

Debrecenben először!
A cári Oroszország
fényes milliójében játszik a
Lányok fehérben
fordulatos vigjáték.
Főszereplők: Maria Cebolari
Petrovics Iván,
Georg Alexander stb.

Megjelent a Phönix biztosítási rendelet

Fontos intézkedések történtek.

Budapest, július 16. A Budapesti Közlöny szombati száma a biztosítási ügyre két rendeletet közöl, amelyeket a 33-as országos bizottsági elnöktörvényi ülése elfogadott. Az egyik a m. kir. miniszterium 4700—1937. ME. sz. rendelete a Phönix Életbiztosító Társaság belföldi fiókja ügyeinek rendezéséről kiadott 4040—4800—1936. ME. sz. rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában. Ez az ugynevezett 3. Phönix rendelet felöleli mindazokat a kérdéseket, amelyeknek rendezése a Phönix ügy végleges lezárásához még szükséges. A rendelet első fejezete a kényszerfelszámolási eljárással kapcsolatban tartalmaz rendelkezéseket, a második fejezet a társaság alkalmazottainak szolgálati viszonyaira vonatkozó jogszabályokat egészíti ki, a 3. fejezet az életbiztosítási szerződések ügyében rendelkezik és a 4. fejezet egyes rendelkezéseket tartalmaz.

A rendelet tisztázza nemcsak a Phönix biztosítottainak, de a Phönix nem biztosítási jellegű hitelezőinek a adósainak jogviszonyait is s lehetővé teszi a Phönix ügyének végleges lezárását. A 4470—1937. ME. sz. 2. biztosítási tárgyú rendelet az élet- és járadék biztosítási követelések átértékelési eljá-

rásának befejezéséről szól és a 8 éve folyó életbiztosítási valorizációra igényüket már bejelentett olyan feleket érdekli, akik eredeti kötvényt, vagy a letéti elismervényt még nem mutatták be, vagy azoknak elvesztése esetében még nem terjesztették be az elvesztett okiratokat megsemmisítő jogerős bírósági határozatot. Érdeklő továbbá azokat a követeléseket, amelyeknél a valorizációs összegre több igénylő jelentkezett s az igényjogosultságot még nem tisztázták s azokat a követeléseket, amelyeknél az érdekelt feleket az igényjogosultság megállapítása végett arra utasították.

Végül vonatkozik a rendelet az eredeti igényjogosult elhalálása folytán jogutód igényének igazolásáig függőben tartott s nem igazolt engedményezéssel kapcsolatos tételekre, az 1928. április 1. óta a külföldi kötelezettek igénybejelentésére s az egyezben már kiutalt, de valamilyen okból ki nem kézbesített s így visszakönyvelt tételekre. Mindezekre az esetekre a rendelet jogvesztés terhe mellett záros határidőket tűz ki. Kívánatos tehát, hogy az érdekelt felek a rendelet intézkedéseit gondosan át tanulmányozzák.

Féltékenységi dráma

Szeged, július 16. Ágh László 23 éves járásbírói tisztviselő ma délután revolverrel kétszer rálőtt volt menyasszonyára, Tschöckel Liviára, majd halántékon lötte magát s azonnal meghalt. A lányt életveszélyes állapotban a kórházba vitték, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Ágh László jegyben járt Tschöckel Liviával, a Délmagyarország c. lap kiadói hivatali tisztviselőjével. A fiatalok között az utóbbi időben Ágh féltékenysége miatt haragos lett a viszony s a leány az eljegyzési tár-

gyakat visszaküldte véglegényének, Ágh ma délután lakásán felkereste volt menyasszonyát, aki édesanyjával volt odahaza. A lány figyelmeztette az őt sértegető fiatalleányt, hogy ki fogja utasítani a lakásból. Ágh négy szemközt akart beszélni volt menyasszonyával, aki azonban erre nem volt hajlandó, mire a fiatalember revolvert rántott elő s kétszer rálőtt volt menyasszonyára, aki véresen esett össze. Ágh ezután öngyilkosságot követett el.

Permetezés közben nikotín-mérgezést szenvedett s haldoklik egy 14 éves fiú

Tragikus szerencsétlenség történt tegnap délután a Bellegelő 248. szám alatt levő tanyán.

Kozák István 14 éves, Dömsödy nteai lakos napszámosmunkát végzett a Bellegelőn levő tanyán.

Délután nikotinnal gyümölcs-jákat permetezett. A fiatal fiú vigyázatlanul járhatott el s a nikotintól valahogyan mérgezést szenvedett. Nemsokára erős rosszulétről panaszkodott s munkáját félbe kellett hagyania. Majd eszméletét is elvesztette.

Kozák Istvánt nyomban felrakták egy szekerre s beszállították a mentőállomásra. Itt

rögtön felismerték, hogy a fiatal fiú nikotínmérgezést szenvedett s elsősegélyben részestették, majd a belgyógyászati

klinikára szállították.

Kozák István állapota a nikotín-mérgezést következéskor rendkívül súlyos s kevés remény van életbenmaradásához.

A német sajtó elismerése a magyar kormányrak a kisebbségi kérdésben elfogadott álláspontjaért

Berlin, július 16. A délutáni berlini lapok is foglalkoznak Széll József magyar belügyminiszternek és a Vezér helyettesének nyilatkozataival. A Berliner Börsenzeitung vezércikkében így ír: Amikor a kisebbségekre különösen nehéz sors nehezedik, fokozott öröm-

mel és hálával kell üdvözölni az olyan megértő és becsületes magatartást, amelyet a magyar kormány tanúsít. A magyarországi németek ezt azzal fogják meghálálni, hogy még fokozottabb odaadást fognak tanúsítani államukkal szemben.

Berlin, július 16. A Deutsche Diplomatische Politische Correspondenz Széll József belügyminiszternek a magyarországi kisebbségvédelmi kérdésben tett nyilatkozatát örvéndetesnek s példaképpül szolgálónak mondja, s töb-

bek között ezeket írja: A német nép olyan régi barátságban állónak érzi magát a magyar nemzettel, hogy kétszeresen örvéndetes ilyen kielégítő eredmény létrejötte. Viszont minden német számára magától értetődik, — hogy magyarországi néptársaiiban államjogilag smemi mást nem lát, mint magyar polgárt, akinek az állammal szemben éppen úgy kell teljesíteni köteleességét, mint minden magyar embernek, amiként ez a valóságban évszázadok óta így is van.

Torday meghatalmazást is aláíratott, hogy a pénzeket postán átvehesse

Budapest, július 16. Molnár Ferenc vizsgálóbiztos folytatta a Minich és Németh tanárok ellen megindult felügyeleti vizsgálatot.

Először dr. Székely Sándor Istvánt, Torday védőjét hallgatta ki.

A vizsgálóbiztos ezután dr. Völgyesi Ferencet, Torday kezelőorvosát hallgatta ki, aki mindvégig jelen volt, amikor Minich és Németh tanárok a szanatóriumban Torday elmeállapotát vizsgálták. Dr. Káldor Gyulát, a szanatórium főorvosát is kihallgatták, mert ő is jelen volt a konziliumokon.

Minich professzor újabb kihallgatására is sor kerül, mert a vizsgálóbiztos eddig csak a tanár vallomásától felvett jegyzőkönyveket kapta kézhez. Az ügyben egy-két napon belül befejeződik a kihallgatások, ezután a vizsgálóbiztos az iratokat megüldi az igazságügyi minisztérium felügyeleti osztályának, amely dönt arról, vajjon indíton-e fegyelmi eljárást, vagy sem?

Nagy Pál vizsgálóbíró délelőtt ismét a földművelésügyi minisztérium több számvetési tisztviselőjét hallgatta ki. Amennyiben hamarosan végez a kihallgatásokkal Tordayt most már részletekben említi újra kihallgatja. — Egyébként a vizsgálóbíró már koráb-

ban átrátban kérte a Postatakarék-pénztártól, hogy küldjék meg számára azokat az iratokat, amelyek Torday fiktív tanfelügyelőségi kintalásaira vonatkoznak. Az iratok között van egy meghatalmazás, amelyet Czetkovics Ferenc miniszteri tanácsos írt alá, — ebben felhatalmazta Tordayt, hogy pénzküldeményeket, s esomagokat átvehessen. Ez a meghatalmazás kiterjedt a nemlétező tanfelügyelőségek számára érkező pénzküldeményekre is.

Ezek a fontos iratok megérkeztek a vizsgálóbíróhoz. Kiderült, hogy a meghatalmazáson szerepel Czetkovics aláírása, de fölötte levő szöveg — mely a tanfelügyelőség címét tünteti fel — valószínűleg Tordaynak az írása. — Ebből megállapítható, hogy Torday a meghatalmazás megadásakor megtévesztette Czetkovicsot.

Ismeretes, hogy Czetkovics a büntető törvényszék vádtanácsához fel-folyamodást jelentett be, melyben kérte, hogy a vizsgálóbíró által elrendelt vizsgálatot és bűnügyi zárlatot a vádtanács szüntesse meg. Dr. Hármory Antal előadó most tanulmányozza az iratokat és a vádtanács dr. Molnár Árpád elnökele alatt holnap dönt a fel-folyamodás ügyében.

Országos körözését rendelték el a „Braziliai csodabalsam“ árusítójának

A nyomozóhatóságokat értesítették, hogy fogják el Schmidt János vásári árust, aki különösen az országos vásárokon, de házról házra való járás útján is árusítja a fogfájás elleni csodaszerét, melyet „Braziliai csodabalsam“-nak nevez.

A balsamot egy penőért árusítja a hiszékeny embereknek és azt állítja, hogy meggyógyítja a fogfájásokat azonnal, mert kiöli egy pere alatt az idegeket. A balsamot Debrecenben és környékén is elhelyezi hiszékeny

embereknél, akik nem tudják, hogy közönséges csalás az egész, mert a balsam teljesen értéktelen kutyvalék és csupán az a jótulajdonsága van, hogy nem ártalmas, nem gyógyít, de nem is mérgezi meg az embereket.

A nyomozóhatóságok úgy a csendőrség, mint a rendőrség erőyes kutatást indítottak a szélhalmos kézrekerítésére, aki a szegény emberektől csalja ki az egy pengőket az értéktelen kutyvaléért.

A demokrácia hatása Indiában

Páris, július 16. Rendkívül érdekes cikket írt Attlee őrnagy, az angol képviselőház munkáspárti ellenzéki vezére, a Paris Soir-ban a hindu demokrácia kérdéséről.

Attlee őrnagy örömmel üdvözli az indiai kongresszusi választások után India képviselőinek elhatározását, hogy együtt dolgoznak az új alkotmánnyal, amelyet Anglia Indiának adott. Az angol ellenzéki vezér sora veszi azokat a kifogásokat, amelyeket Indiában az új alkotmány ellen felhoznak és megállapítja, hogyha a hinduk alaposan tanulmányozzák Anglia alkotmányát és az angol alkotmány gyakorlati alkalmazását, akkor minden aggályuk eltűnik és megállapíthatják, hogy az angol parlamentarizmus, ha papírfarmájában tele is van ellentétekkel, a gyakorlatban kifogástalanul működik és a tapasztalat szerint eddig a legjobban bevált, ha nem az egyetlen bevált kormányzási

forma.

Attlee kifejti, hogy az új indiai alkotmány jellegzetesen demokráikus alkotmány és miután most már az indiai kongresszus hajlandó ezzel az alkotmánnyal együtt dolgozni, le vannak fektetve az alapjai India demokráikus fejlődésének. Ha pedig India valóban demokráikus állammá fejlődik ennek ugy gazdasági, mint politikai szempontból roppant értéke van. A 300 millió indiai tömegnek, mint egy demokráta birodalom lakosságának vásárlóereje szükségképpen fokozódni fog, piaci felvevőképességeinek emelkedésével tehát az egész világ gazdasági élete szempontjából páratlanul értékes lesz. Ugyanakkor pedig Nyugateurópa két nagyhatalma letért a demokrácia útjáról, rendkívüli politikai jelentősége lenne annak, ha ez az óriási keleti birodalom a demokrácia új váravá épülne ki.

Kiárúsítás!

rövid-, kötött- és szövötttáru készletemet Debrecen sz. kir. város elsőfokú iparhatóságának 23.252—1937 B. számú engedélye alapján f. évi július hó 19-ig

kiárúsítom. HOROVITZ, Széchenyi u. 1.

Tűztől mentett

Előkelő közönség jelenlétében ünnepélyesen megnyílt az olasz továbbképző tanfolyam

Az olasz és magyar nép között fennálló baráti kapcsolatok ünnepélyes megnyitójához a Tanárképzőintézet és a Nyári Egyetem rendezésében az olasz továbbképzőtanfolyamot. Az ünnepély a zászólószobába öltözött egyetemeken igen előkelő és nagyszámú közönség jelenlétében folyt le. Az olasz kir. és csász. követet Raffaeli Clementi konzul, a vallás- és közoktatásügyi minisztert dr. Nagy Iván miniszteri titkár, a külügyminisztert dr. Baranyai Zoltán miniszteri tanácsos képviselte, de ott láttuk még a polgári és katonai előkelőségek sorában dr. Erdős Károly egyetemi ny. r. tanárt a Rector Magnificus képviselőjében. Az ünnepségen résztvett Uray Sándor kormányfőtanácsos, Lindenberger János apostoli kormányzó, Juhos Lajos gazdasági akadémiai igazgató, Csobán Endre főlevéltáros, Debrecen város polgármestere és a Monti Kör képviselőjében Szabó Dezső egyet. ny. r. tanár, a Tanárképzőintézet ügyvezető elnöke, Kardos Albert ny. gimn. igazgató, Hoffmann István tanügyi főtanácsos, Szathmáry István főtanácsos, Fodor Rezső pénzügyigazgató, Kompassz László postaigazgató, Kálmán Imre alvezetés, Székely József rendőrfőtanácsos, Lovag Vidoni János a helybeli olasz farszó vezetője, Wallisch Oszkár egyetemi lektor, Tassy Ferenc a trieszti egyetem magyar előadója. A magyar és olasz színekkel gyönyörűen feldíszített teremben foglalt helyet az érdeklődő hallgatók csoportja.

A megnyitó ünnepélyt Hankiss János professzor olasz nyelvű beszéde vezette be, melyben meleg

szavakkal üdvözölte a megjelent előkelőségeket és a hallgatókat. Utána az egyetem nevében dr. Erdős Károly köszöntötte a jelenlévőket s lelkes szavakkal méltatta a tanfolyam jelentőségét. Vitéz dr. Nagy Iván a kultuszminiszter képviselője köszöntötte meg a Tanárképzőintézetnek, a Rectornak, a Nyári Egyetemenk és az Olasz követségnek azt az aldozatokészítést, melyvel ennek a tanfolyamnak létrehozásán fáradoztak. A tanfolyam hallgatóihoz intézve szavait figyelmeztette őket arra, hogy az olasz-magyar barátság szellemét nekik kell átvenni az ifjuság lelkebe. Majd a kultuszminiszter nevében olasz nyelven üdvözölte a megjelent olasz előkelőségeket, akik nevében Dott. R. Clementi konzul mondott köszönetet a közönségnek a baráti érzések impozáns megnyilatkozásáért. Ezután Laura Vecchia — Vaglieri a római Keleti Intézet igazgatója üdvözölte a hallgatókat. Az ünnepélyes megnyitó utolsó száma dr. vitéz Nagy Iván: Az olasz-magyar kulturkapcsolatok c. előadása volt. Évről-évre haladva ismertette a magyar-olasz kulturkapcsolatok történetét és megrajzolta ennek művelődéstörténeti jelentőségét. A két nép közötti rokonszenv értékes megnyilatkozása az 1935. évi szerződés, amelynek megvalósítása évről-évre mind több és több olasz jön hazánkba, közelebből Debrecenbe is. Debrecen a legmagyarabb város, a maga sajátos kultúrájával a Hortobágy szomszédságában mindig nagy erővel vonzotta a külföldi ifjuságot. Előadását a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta. Végül Hankiss professzor zárta be az impozáns ünnepséget.

Az alkoholista, ha ellátja hivatalát nem lehet elmebeteg

Az orvosszakértők véleménye semszentírás. — Egy elítélt kéri elmebeteggé nyilvánítását a Torday esetével azonosítva alapján.

Érdekes újrafelvételi kérelem érkezett a büntetőtörvényszékhez. A kérvényben egy jogerősen elítélt fogoly a Torday-ügyben keletkezett orvosszakértői vitára hivatkozva, kéri ügyének újrafelvételt.

A múlt év őszén nagy feltűnést keltett, hogy letartóztatták Osváth László fővárosi keztőlőtisztet. Egész sereg feljelentés érkezett ellene a rendőrségre, hogy óvadékos alkalmazottakat vett fel, állászerzésre vállalkozott. Az ügy kipattanásakor Osváth az Új Szent János kórház elmeosztályán helyezkedett el, ahol dr. Kluge Endre egyetemi m. tanár megvizsgálta és szakértői véleménye szerint Osváth alkoholista, elmebeteg és büntetőjogilag felelősségre nem vonható.

A kórházból állították elő Osváthot a rendőrségre, letartóztatták és a büntetőtörvényszéken dr. Németh Ödön törvényszéki orvosszakértőt jelölték ki elmeállapotának megvizsgálására. A professzor véleménye szerint Osváth, a korábbi orvosi véleménnyel ellentétben büntetőjogilag felelősségre vonható. Osváthot a törvényszék 24 rendbeli család és sikkasztás címén jogerősen másfélévi börtönrre ítélte.

Most azután Osváth, aki a gyűjtőfogházban büntetését tölti, dr. Daranyi Zoltán államügyvéti kérelemmel fordult a büntetőtörvényszékhez és kérelme indokolá-

sában többek között ezeket adta elő.

— Újrafelvétel indokál azon új ténykörülmenyt hozom fel, hogy a jelenleg Torday László gazdasági főtanácsos ellen folyamatban levő büntetőügyben kiderült, hogy orvosszakértői vélemény is alapulhat tévedésen és előfordulhat, hogy hites királyi orvosszakértőt szakvéleményében megtévesz tenek. En az Új Szent János kórház elmeosztályán végzett megfigyelés szerint elmebeteg vagyok és később a budapesti I—III. kerületi járásbíró előtt folyt gondnok-ság alá helyezési ügyben is elmebetegnek nyilvánítottak. Két héttel később, amikor Németh Ödön professzor úr megvizsgálta, megállapította, hogy bár akaratelhatározási képességem esőkent, nem vagyok elmebeteg. Ezen szakvéleménye alátámasztásul felhozta azt a körülményt, hogy alkoholista szenvedélyem mellett is az utolsó percig elláttam hivatalomat és így nem lehetek elmebeteg.

— Torday László gazdasági főtanácsos — folytatja a beadvány — szintén az utolsó percig fejtett ki közhivatali ténykedést, még pedig annyira precízben, hogy az egész állami adminisztrációt és a legfőbb állami számszékét is megtudta tévesztetni, holott ő is az alkoholos elmebetegség ugyanazon válfajában szenved, mint én. Róla mégis azt állapította meg Németh

professzor úr, hogy büntetőjogilag nem vonható felelősségre. Torday esete száz százaléig hasonló az enyémhez s az ő ügyében felmerült orvosszakértői vita azt bizonyítja, hogy az orvosszakértői véleménye sem szentírás. Az én esetemben is ellentétes szakvélemény történt, kérem tehát az ellentétes véleményeket az igazságügyi orvosi tanáshoz felterjeszteni, hogy

az döntse el, elmebeteg vagyok-e vagy sem, mert beteg embernek kórházban és nem börtönben a helye. A társadalomnak üldöznie kell a bűnt, de gyógyítani a beteget. Eppen ezért kérem az igazságügyi orvosi tanács véleménye után ügyem újrafelvételének helyét adni. Az újrafelvételi kérelem ügyében a törvényszék szüneti tanácsa fog dönteni.

Becstelének

A századvégi verizmus egyik legkiválóbb olasz képviselőjének, Gerolamo Rovettának híres drámáját, a „Becstelének”-et újította fel a Magyar Komédia Kamaraszínház. Van valami különös s mélyen elgondolkodtató abban hogy ez a sötétlátású, a társadalom és egyén seibe mélyen belevágó darab, jóval a nagy katalizma előtt, egy derűsebb, nyugodtabb korban íródott. A problémái nagyrészt ma is forróan aktuálisak, de ma már kevés író írna ezekről ilyen éles drámaisággal, ennyi sötét színnel palettáján. Tempora mutatur... a mai kor íróinak munkáiban a sötét drámai látásokban mindig feloldódik az emberi megértésnek, odaérzésnek egy parányi sugara, vagy legalább is egy keserű öngúny rezignált filozófiája. A ma írója gyáva, vagy irtalmas ahhoz, hogy ilyen kiemellett kritikát mondjon. A „Becstelének” főértéke mégis kizáróan erős túllátottságban és szinte drámaisága, mely mellett nyomtalanul mult el közel félvezszázadnyi idő.

Zemplény Zoltán rendezése egyszerűségében is tökéletes művészi és zökkenőmentes. Homokay Pál egyszerű kifejező készséggel, tűzszélküli fojtó drámaisággal alkotta szerepét. Szinte hibátlan játékok nyújtott nehézszerében ez a kitűnő fiatal színész. Botond Mária értékes tehetségnek ígérkezik. Átéló intelligenciája, kivetítő ereje egyaránt kitűnő. Orbán Viola játéka maga az egyszerűség tiszta művészet. Elsőrangú volt ezúttal is. Sor Jeno. Zemplény Zoltán hibátlan alakítása az emberi gonosz-ság démonikus erejű ábrázolásával egy vén rué szerepében az előadás egyik főérdekessége. Gálffy Marika életből ellesett szobaleánya remek figura. Bakos Gyula kis szerepében is elsőrangú. Buday Tusi és Bárdos jól egészítették ki az együttest.

Az előadás előtt dr. Wallisch Oszkár tartott irodalmi értékű ismertető előadást. (kiss).

Szombaton este olesó, propaganda előadás keretében (ketten egy jeggyel) a Beleznay asszonyok és a Missa Szolemniis kiváló szerzőjének Újházy Györgynek legújabb vígjátéka, a »Csók a pusztán« kerül színre. A kiváló írónak ez a kacagtató vígjátéka, melynek kedves jelenetei, mulatós helyzetei állandóan kacagásban tartja a közönséget. A főszerepeket a társulat legjobb erői játsszák.

Vasárnap délután olesó hely-árrakkal a szezon legnagyobb sikerű vígjátéka az »Egy pohár víz« szerepel a műsoron, míg vasárnap este általános közkíváncsúra a nagyszerű Timosát eleveníteti fel a társulat.

Hétfőn este ugyancsak ketten egy jeggyel Zilahy Lajos nagyszerű vígjátéka, az »Urilány« kerül színre.

A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről elővételben gondoskodni. (.)

x Tündéri szép a nagyérdéi csónakázó tó este! Menjünk oda egy órára evezni.

Augusztus 2-ig já'szik a Magyar Komédia Kamaraszínház

Vitéz Bánky Róbert staggionetársulata, a Magyar Komédia Kamaraszínház közel három hete játszik állandó és növekvő siker mellett Debrecenben.

A nagy sikerre tekintettel a színház kérte az eredetileg csak három hétre tervezett debreceni szezonjának meghosszabbítását. Itt akarja ugyanis a színház jubilálni 2000-ik előadását s több új darabot tanultak be, érdekes bemutatásokat terveznek még Debrecenben. Ezért kérelmet nyújtottak be szezonjuknak augusztus 2-ig meghosszabbítása érdekében a polgármesterhez. A kultuszminiszter engedélye alapján a polgármester hozzájárult a Magyar Komédia Kamara színház szezonjának meghosszabbításához s így a debreceni közönség tovább élvezheti az estéről-estére szép házak mellett játszó társulat kitűnő művészi teljesítményét.

Lanyok teherben

Bemutatta a Vigszínház.

A nyári kánikulában nagyon élvezetes és szép filmet tűzött műsorra a Vigszínház. „Lányok teherben” a címe a filmnek, a régi cári Oroszország fénykorát eleveníti fel a film, melynek a cselekménye érdekes és amellől rendkívül színes, eseményekben gazdag. Egy leányintézetben nevelkedő növendék szép hanggal rendelkezik. A cári hadsereg egyik daliás kapitánya gróf Fedor a főlegénye, azonban a leány feláldozza szerelmét és a színpadot választja. Változatos cselekmény játszódik le mindaddig, míg az orosz nagyherceg közbejöttével megjön a kibékülés. A mennyasszony tovább énekel mint grófnő is az orosz operában. Az énekesnő szerepét a fiatal Mária Cebotári, a kiváló hangú koloratúr csoda éneklő. Partnere gróf Fedo szerepében Petrovics Szvetisláv Elsőrangú szerep jutott az ismert Georg Alexandernek is, aki a nagyherceg szerepében kiváló nyújtott es hangos derűt keltett. A rendezés elsőrangú és kifogástalan. A kiállítás és a millió pazar. Aki szép kedves és művészi filmet akar látni, nézze meg a Vigszínház első idej premierjét. Valóban kellemes est emlékével fog távozni.

Egyévi szőgyanre ítélték

Szörnyű ítéletet hozott a southamptoni törvényszék. Victor Ernest Friedrich Nortont azzal vádolták, hogy félrevezette a rendőrséget: feljelentést tett, hogy negyvennégy fontot elloptak lakásáról. Rövid idő múlva kiderült, hogy a pénz elkártázza és azért jelentette be a lopást, hogy felesége előtt igazolja magát. Arra ítélték, hogy egy évig minden hónap elsején jelenjen meg a rendőrségen és jelentse be, hogy ő volt az, aki a rendőrséget félrevezette — és szegyelje magát. „Remélem, végül is megtájtják a rendőrségen” — fejezte be a tárgyalást Charles bíró.

A Tótföld a bolsevista Oroszország folyosója lett

Ward Price szenzációs cikke a Daily Mailben.

London, július 16. Ward Price a Daily Mailben hosszú cikkben ismerteti a Tót Nemzeti Tanács „Háboruskodjék-e Anglia Csehszlovákiáért?” című röpiratát. Európa — Ward Price szerint — politikai vakbélgyulladásban szenved: a megdagadt féregnyulvány neve: Csehszlovákia. A hétmillió főnyi cseh nép kedvéért a párisi békekongresszus mesterséges államot teremtett, lábbal tiporva a néprajzi, földrajzi és gazdasági törvényeket s kétmillió tótot, három és félmillió osztrákot és németet, egy millió magyart s nagyszámú vegyes morva, rutén lakosságot akarata ellenére bekebelezett ebbe a mesterséges államalakulatba. Földrajzilag a tótoklakta terület már egy ezredév óta a magyar királyság részét alkotta és a Magyar Alföldhöz tartozik, ahonnan megélhetését kapta. A béke szerzői vámsorompókkal választották el a Tótföldet a Magyar Alföldtől és ezzel örök nyomorúságra ítélték az egykor egységes terület népeit az új határok mindkét oldalán.

A csehek azt mondják, hogy a tótok fajrokonai és néprajzi alapon követelik a Tótföldet. De a néprajz elvei szerint a német birodalom követelheti a határai mentén lakó, Csehszlovákiába bekebelezett 3 és félmillió németeket.

A csehek már a háború előtt is a pánszláv törekvések európai előőrsei voltak. Most a Tótföld a csehek és a bolsevista Oroszország között folyosóul szolgál a bolsevis-

ta eszmék előretörése számára.

A csehek régi álma a közös határ a Szovjettel, amit Seba cseh diplomata elárult feltűnést keltett könyvében, amelyhez Krofta cseh külügyminiszter irt előszót és amely Keletgalícia lengyel tartományt Csehszlovákia számára követeli. Németország szemében Csehszlovákia a vörös hadsereg és a légi haderő előretolt hadállása Európa szívében.

Ha a Felvidék népszavazás útján megszabadulhatna a cseh-tót köztársaságtól, — jelentékenyen csökkenne a német-orosz háború veszedelem és megszűnnék a német fegyverkezés főindoka.

A tótok bekebelezése a cseh-tót köztársaságba nemesak igazságtalanság, hanem súlyos háború veszedelem is, mert utat nyitott az orosz előretörésnek Európa szívébe. A röpirat követeli, hogy a csehek tartsák meg a történelmi Csehországot, a tótok pedig térjenek vissza Magyarországhoz, ahová tartoznak. Ez a felhívás megérdemli, hogy a pártatlan angol szellem a lehető legalaposabban fontolóra vegye.

London, július 16. A Daily Telegraph diplomáciai levelezője a londoni kisebbségi érkezővel foglalkozik és megállapítja, hogy az érkezőket a harmincötmillió főnyi európai kisebbség közül huszonhétmillió képviselt. A hozott határozat felkérte Angliát, lépjen fel Genfben erősebben a kisebbségi kérdések tárgyalása alkalmával.

Borzalmas légicsata Madrid felett

A baszk kormány Valenciába menekül.

A tegnapi napon újból kiújult az elkeseredett küzdelem a spanyol főváros felett a nemzetiek és vörösök repülői között.

A légiharcban legalább száz repülőgépes részt és Madrid lakosai nagy tömegekbe verődve figyelik annak kimenetelét. Tegnap a gépharc első óráiban a nemzetiek hat repülőgépét lötték le a vörösök s a gépek hatalmas lángok ki-

séretében zuhantak alá Madrid külvárosának uccáira.

A baszk kormány, amely Bilbao eleste után Santanderbe menekült, megtette az előkészületeket arra, hogy Valenciába tegye át székhelyét. Ez a tény arra mutat, hogy a baszk kormány a nemzeti csapatok előnyomulásával szemben nem tud ellenállást kifejteni.

Országosan felülvizsgálják a vetőmagkölcsönöket a Surgoth-ügy kapcsán

Surgoth Jenő országos gazdasági főfelügyelő halála után is tovább folytatja a földművelésügyi minisztérium azokat a vizsgálatokat, melyeket a vetőmagkölcsönökkel kapcsolatban indítottak.

Daranyi miniszterelnök utasítást adott, hogy a vizsgálatot a legszélesebb körben és minden vonatkozásban folytassák le. Valamennyi gazdasági felügyelőségnek

megjelentek a minisztérium szakértő kiküldöttjei s napok óta tart a kölcsönök ügyének felülvizsgálása.

A vizsgálat célja az ország közvéleményének megnyugtatása, hogy az egész országban egyedülálló volt az a büncselekmény, melyet Surgoth Jenő Debreczenben elkövetett.

Hatszáz ezer ember lett koldussá a kanadai hóseggkatasztrófa után

A kanadai kormány tervet készített el az aszálysujtotta tartományok földművelő lakosságának megsegítésére. A földművelésügyi miniszter szerint hatszáz ezer ember szorult sürgős segílyre. Erre egyelőre 15 millió dollárt irányoztak elő.

Mivel ez már a hetedik sorozatos terméskatasztrófa, a kormány nagyarányú öntözési és talajjavítási terveket készít elő a helyzet javítására.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton fél 7 és 9 órakor: HAVASOK HŐSE. — Kisérőműsor Hübiger Pállal: CSOKOS ÓRÁK.

Tragikus haláleset sertéskarikázás közben

Szarvas Imre Beresényi ucca 101. szám alatti lakos, minthogy a sertések sok kárt tettek az udvarában, elhatározta, hogy megkarikáztatja őket. Egyik barátjának, Szabó Miklós Máv. lakatosnak szölt, aki igen jól ért ehhez. Szabó szívesen vállalta a megbízást és tegnap este elment barátjához. Elfogták az első sertést és a visító állat megkarikázásához fogtak. Már éppen a sertés orrát furta át egy árral, amikor a sertés kiugrott kezeik közül és fellökte Szabó Miklóst. Szabó Miklós széles ívből repült le a sertés hátáról és az udvaron levő deszkacsomóra zuhant. Szarvas nem gondolt semmi rossz-

ra, azt hitte, hogy az idős ember csak pillanatnyilag lett rosszul. De amikor látták, hogy Szabó mozdulatlanul fekszik és semmiféle élesztgetési kísérletre nem reagál, orvosért mentek a megdöbbsent lakók.

Az előhívott orvos megvizsgálta a mozdulatlanul fekvő Szabó Miklóst és megállapította, hogy Szabó Miklós meghalt. Ijedtségből származó szívszélhűdés ölte meg. A kórbonctani intézetbe szállították, ahol felboncolják, mert lehetséges, hogy szívszélhűdésen kívül esetleg koponyaalapi törést is szenvedett.

Még néhány hely van a Lillafüredre induló luxusautóbuszon

10 pengő 50 fillérért Lillafüredre és vissza

A vasárnap reggel hét órakor Debrecenből Lillafüredre menő luxusautóbusz indulása már biztosítva van. Nagyszámban jelentkeztek utasok, akik kihasználják ezt a rendkívül kedvező alkalmat s nagy kényelemben teszik meg az utat a csodálatos szépségű Lillafüredre. Az utasok már fél tizkor gyönyörködhetnek a gyönyörű szép lillafüredi tájban. Sétálhatnak a remek parkban, vagy evezhetnek a hegyekkoszorúta kristálytavon, az európai hírű, pártatlan szépségű Palota szálló előtt.

A szebbnél-szebb vidékeken át haladó autóbusz utasai egészen este fél 10 óráig maradhatnak a va dregényes Lillafüreden. Egész nap áll rendelkezésükre, hogy kirándulást tegyenek a festői környéken, vagy a Palota szálló éttermeiben s tánctermeiben szórakozzanak.

A luxusautóbusz éjszaka 12 ór akor fut be Debrecenbe. Az élményt jelentő tura 10 pengő 50 fillérbe kerül, de már csak néhány hely áll a közönség rendelkezésére. A jegyeket a Máv. Menetjegyirodában lehet megváltani.

Roosevelt edesanyja Budapesten

A tegnap esti bécsi hajóval Budapestre érkezett az amerikai köztársasági elnök edesanyja. Roosevelt edesanyja európai körúton van s Olaszországból érkezett a magyar fővárosba. Az előkelő látogató számára a Dunapalotában három szobát foglaltak le.

Papírdrágaság miatt korlátozzák az olasz napilapok terjedelmét

Mint ismeretes, egyrészt a cellulóze hiány miatt, másrészt a cellulóze áremelkedése következtében a papírárak is folyton emelkednek. Most rendelet jelent meg Olaszországban, melynek értelmében július 15-től kezdve, éppen a magas papírárakra való tekintettel 8 oldalnál nagyobb terjedelemben egyetlen olasz napilap sem jelenhet meg.

A Szent István emlékével tárgyalta a minisztertanács

Budapest, július 16. A kormány tagjai pénteken délelőtt féltíz órakor Daranyi miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban a szabadságon levő Röder Vilmos honvédelmi miniszter helyett vitéz Bartha Károly altábornagy, a honvédelmi minisztérium főcsoportvezetője, Fabinyi Tihamér helyett pedig Jakab Oszkár pénzügyminiszteri államtitkár, Bornemissza Géza iparügyi miniszter helyett pedig Petneházy Antal iparügyi és Halla Aurél kereskedelemügyi államtitkárak vettek részt. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalta, majd Hóman Bálint kultuszminiszter tett jelentést a Szent István emlékével előkészítéséről, mint a kormány által kiküldött végrehajtóbizottság elnöke. A minisztertanács félkettő órakor ért véget.

A német sajtó Szell belügyminiszter nyilatkozatáról

A német sajtó részletesen foglalkozik Szell belügyminiszternek a kisebbségek kérdésére vonatkozó nyilatkozatával.

A német lapok kommentálják, hogy Szell belügyminiszter hivatalosan kifejezésre juttatta a magyar kormány jóakarátát a kisebbségi kérdés megértő kezelésére nézve s nyilatkozata alkalmas arra, hogy az ezen a téren még fennálló félreértéseket kiküszöböljék. A magyar belügyminiszter kijelentései újabb megszilárdítását jelentik a magyar-német barátságának.

Ötvanezer arab tüntet Palesztina felosztása ellen

Bagdad július 16. Több mint 50 ezer arab tüntetett ma Bagdadban Palesztina tervbe vett felosztása ellen. A tüntetőmenet zsidóellenes feliratokkal s az angol politikát elítélő szöveggel ellátott transzparenseket hordott körül. A Bagdadban élő mintegy hatvanezer zsidó már a kora reggel lezárta az utcait.

200 ezer négyzetmérföld területet kutattak át Erhart Amaliaéért

Honolulu, júl. 16. A tengerészeti parancsnokságon kijelentették, hogy Erhart Amalia után a kutatást eredménytelennek tartják, s ezért a 60 tengerészeti repülőgép szombaton beszünteti további kutatásait. Az eddigi kutatások kétszáz ezer négyzet mérföldre terjedtek ki.

x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó tavon! — Dicső sport és szórakozás.

Debrecen törvényhatósága nem járulhat hozzá a rádió-díj felemeléséhez

A vidéki színészetet segítsen a rádiótársaság a saját bevételeiből

A hétfői városi közgyűlés elé kerül Szeged város törvényhatóságának egy megkeresése, melyben kéri Debrecen város törvényhatóságát, hogy tegye magáévá Szeged városának azt az elgondolását, hogy a rádió díjakat emeljék fel 10 fillérrel és így a begyűlt összeget fordítsák a vidéki színészet támogatására.

Oriási megütközést keltett már csak a híre is a rádióelőfizetés felemelésének a debreceni rádióelőfizetők körében. Debrecen város közönségének minden tagja örömmel és szívesen áldozna a magyar vidéki színészek érdekében. Mi magunk is azon vagyunk, hogy igenis mindent el kell követni a vidéki színészet megsegítésére, azonban nem ebben a formában.

376.000 előfizetője van a legutóbbi kimutatás szerint a rádióknak. Egy esztendő alatt ez a 10 fillér közel félmillió pengő adót jelentene a magyar rádiózó közönség terhére. Ha jól emlékezünk, annak idején Klébelsberg Kunó volt kultuszminiszter elnökletével a városok kongresszusán tárgyalták a vidéki színészetnek a megsegítését és ott volt egy olyan javaslat, hogy a rádió bevételeiből, tehát nem a rádiózó közönség megterhelésével, hanem az előfizetési díjakból a rádió társaság adjon le 10 fillért minden előfizető után a magyar vidéki színészek javára. Ilyen formában magunk is csatlakoznánk és mindenki helyeselheti a vidéki színészetnek a megsegítését, hiszen a rádióknak a kötelessége, hogy segítsen a színészetnek, mint amelynek a legtöbb kárt okozott.

Semmi esetre sem kérheti Debrecen város törvényhatósága az újabb rádiódíjemelést. Így is drága. Éppen a drágaság miatt van az, hogy csak 376.000 a rádió előfizetők száma. Lehetne egy millió is, ha a fele volna az előfizetési díj. De még talán a mai előfizetési díjak mellett is emelkedne a rádió előfizetők száma, hogyha a műsor jobb lenne. Állandóan érkeznek hozzánk panaszok, hogy a műsor gyenge, sok a próza, sok a hanglemmez, a viaszlemmez, stb.

NEUMANN JÓZSEF RÁDIÓ-KERESKEDŐ:

Olvastam a Debreczen hiradását arról a terről, melyet hétfőn fog tárgyalni a közgyűlés. Szép dolog a vidéki színészet megsegítése, de ilyen formában szinte kivihetetlen tervnek számít. Ma Magyarországon a legdrágább a rádió előfizetési díj és bizony valljuk be, a külföld jobb és változatosabb műsört sugároz az éterbe. Ha olyan nagyon szívén viseli Szeged törvényhatósága a vidéki színészet orsát, nem az itteni törvényhatóságnak kellett volna átírni, hanem magának a rádió igazgatóságának. Adjon az a 2.40-ből 10 fillért, meg se fogja érezni, hiszen köztudomású, hogy milyen horribilis házsonnal dolgozik. Ha sikerülne ezt az akciót országosan keresztülvinni, nagyon sok előfizető lemondana a rádió hallgatásáról. Hisz így is alig tudják kifizetni, tessék megnézni a postást, hány kifizetetlen nyugta van nála.

EGY MASIK RÁDIÓKERESKEDŐ A PIAC UCCARÓL:
Ha azért írt volna át Szeged,

hogy tessék leszállítani a díjat, azon nem esdálkóznék. Kik lesznek itt vesztesek, a Világítási Vállalat, amely tekintélyes összeget vesz azon a címen, amelyet a rádiók villanyáramban elfogyasztanak. Aztán maga a rádió társaság azért, hogy sok előfizető lemond a rádió használatáról, illetve vételéről. Tessék járni a színházba, akkor segítenek a színészeknek, nem pedig felemelni a rádióelőfizetési díjat. Hisz van olyan külsőségi ember, aki éppen azért vett rádiót, mert nem telik a színházra. Ezek ugyan nem fizetnek tíz fillérrel többet.

EGY NYUGDÍJAS
A DARABOS UCCARÓL

Tessék elhinni, én mióta nyugdíjban vagyok nem voltam a színházban. Miért? Mert nem telik. Vettem egy rádiót és a szobámban van a színház. Nehezen fizetem a rádiódíjat és mindig várom, hogy leszállítsák. Most meg amint halom Szegeden azt találták ki, hogy adjunk a színészeknek 10 fillért. Akinek pénze van tessék járjon színházba és ne sarcoljanak meg még jobban. Elégg súlyos a mi helyzetünk azóta, hogy a drágaságba szinte belefulunk.

SZABÓ ZSIGMOND MAGÁN-TISZTVISELŐ:

Adjanak a 2.40-ből 10 fillért. Felezzék meg a posta és a rádió társaság ezt a 10 fillért. Van Magyarországon majdnem 400 ezer rádió előfizető. Ez 10 fillérről havonta 40.000 pengő, ez évente 480 ezer P. Szép pénz, ennyivel tényleg meglehetne menteni a haladó vidéki színészetet. De ne az előfizetők zsebéből vegyék ki ezt a 10 fillért, hanem fizesse a rádiótársaság.

VÉGÜL A SZÍNHÁZI
TITKÁR A MOST ITT IDŐZŐ
VITEZ BÁNKY RÓBERT
SZINTÁRSULATTÓL:

Ezzel a tervvel, amely már évek óta kísért, már elkéstek egy kiesit. Itt olyan nagy bajok vannak, hogy csak merész operációval lehet a haldoklót feltámasztani. Mi nagyon örülünk a tervnek, de tudjuk előre, hogy csak terv marad, nem lesz belőle semmi. Az állam nagyon mostohagyermekként kezel bennünket, mert 2-3000 pengőt ad a vidéki színészet céljaira évente. Pedig mi vagyunk azok, akik ma is hivatást töltünk be vidéken. A terv nem jó, mert úgy se lesz belőle országos akció. Ennél könnyebb módot ajánlok: adjon a rádiótársaság. Mese az, hogy nem csinál nekünk konkurenciát a rádió. Igenis csinál. A rádióknak az a védekezése, hogy igen sok színészt foglalkoztat, ez igaz, de olyanokat, akik anélkül is jól keresnek, a pestiek. Adjon a rádiótársaság, vagy foglalkoztassa a vidéki színészeket is. Nem is kell őket felvinni, hanem jöjjen le vidékre, mint ahogy nagy ritkán már tette is, hozza le a mikrofonokat, azt hiszem nem vallunk szégyent.

Eddig a nyilatkozatok. Láthatjuk belőle, hogy Szeged átírta szociális szempontból ugyan nagyon szép, de a mai drága világban, amikor minden fillérnek helye van, szinte kivihetetlen akadályokba ütközik.

Kartell alakult a Tiszántul napraforgó termésének felvásárlására

A napokban olyan rendelet látott napvilágot, mely megtiltotta a napraforgó magvak kivételét, hogy ezzel a haltsír fokozottabb behozatalát meggátolják.

Ez a rendelet, mely legfeljebb néhány olaj- és szappangyárnak szolgál javára, rendkívül sérelmes a napraforgót termelő kis- és középbirtokosokra.

Ugyanis a rendelettel egyidejűleg a növényolajgyárak kartellbe léptek és megállapították a napraforgómagvak átvételi árát és pedig különös módon novemberben 20, decemberben 21, januárban 22 pengőben. Arról azonban, hogy szeptemberben és októberben mi az átvételi ár, nem beszélnek.

Ezen ármegállapodás a növényolajgyárak és állítólag a napraforgómag-termelők között jött let-

re. Közismert, hogy a napraforgómag termelés főleg a Tiszántulon erőteljes és pedig nem a nagy, hanem a kis- és középbirtokosok termelik, akiknek helyiség és szakértelem hiányában nincsen meg a módjuk arra, hogy a napraforgót novemberig tárolják, raktározzák. Ilyenformában kénytelenek mindjárt a betakarítás után, vagyis szeptemberben, októberben eladni és pedig valószínűleg jóval a novemberi áron alul, hisz szeptemberre és októberre nem állapította meg a kartell az átvételi árát.

Megállapítottuk, hogy még a 22 pengős ár sincsen arányban sem a napraforgó világpiaci árával, sem a szappan árával, mint amelynek előállítására a napraforgót a növényolajgyárak felvásárolták.

Viharos előljárásági ülésen tárgyalták a kovács és kerékgyártó szakosztály állásfoglalását Tóth Lajos ipartestületi elnök ellen

Egy körlevél szerint az elnök megsértette az iparügyi minisztert. — Az elnök bünvádi feljelentést tesz.

Régen volt a debreceni Ipartestület előljárásági ülésén olyan viharos ülés, mint a legutóbbi. Az elnök rendkívüli gyűlésre hívta össze az előljárásági tagjait, akik nagy számban jelentek meg. Tudták jól, hogy miről van szó, hiszen egy körlevél, melyet minden előljárásági tag kezéhez kapott, beszámolt arról, hogy a kovács és kerékgyártó szakosztály szembe fordult az Ipartestület elnökével és bizalmatlan vele szemben, mert egy intézkedésével a szakosztály érdekeit — mint a körlevél mondja — megsértette az iparügyi minisztert is.

A gyűlésen, melyen Tóth Lajos elnököt, bejelentették, hogy a szakosztálynak az ipartestületi elnök intézkedése ellen van kifogása és orvoslást kérnek. Az ügy hátterére különben teljesen rávilágít az a körlevél, melyet ifj. Varjassy Imre, a kovács és kerékgyártó szakosztály alelnöke adott ki.

Az előljárásági ülésen az elnök tiltakozott az ellen, hogy a szájába adjanak olyan kijelentéseket, melyeket nem mondott soha. A minisztert nem sértette meg és nem sértette meg a kovács és kerékgyártó szakosztályt sem. Érdekeik ellen sem eszelekedtek.

A vita során Bálint Sándor műasztalosmester azt hangoztatta, hogy teljesen azonosítja magát ifj. Varjassy Imrével abban a tekintetben, hogy a testületi elnöknek kötelessége lett volna intézkedni, ha kéri, hogy az iparosok egy csoportjának érdekében sürgető körlevelet adjon ki. Nem lett volna szabad megtagadni a körlevél kiadását, különösen akkor, ha az semmiféle költséget nem jelent a testületre. A körlevelet a testületi elutasítás után a kamara adta ki, hivatkozva a testület által már kiadott első számú körlevélre, mely a kovács és kerékgyártó iparosok érdekében történt. — Ha egyedül maradok is, de kijelentem — mondotta Bálint —, hogy kötelessége lett volna az elnöknek kiadni iparos érdekből a második körlevelet, melynek szövegét hozzá beadták.

Galamb Ferenc nem helyeselte azt a módot, ahogy ifj. Varjassy

az elnök ellen fordult a körlevélben és a szakosztályban. Nagy vita után a többség elítélőleg nyilatkozott az elnök elleni akcióról és nem helyeselték a szakosztály eljárását sem. Ezt az eljárást maga a kovács és kerékgyártó szakosztály elnöke sem helyeselte végül és annak kijelentésével, hogy tévedett az elnökkel szemben, revideálta álláspontját és sajnálkozását fejezte ki.

Id. Varjassy Imre, a volt ipartestületi elnök hosszabb beszédében foglalkozott a vihart keltő ügyvel és hangsúlyozta, hogy szomorúan látja, hogy nem a békeség érdekében cselekednek. Rámutatott arra, hogy az ő 10 évi testületi elnöksége alatt sem felekezett, sem politikai kérdések nem zavarták meg az iparos békét és nem is engedte. Arra kérte az iparosokat, hogy tartsanak össze. Kijelentette, hogy nem a fia érdekében beszél, mert ifj. Varjassy Imre majd elintézi a maga ügyét.

Hosszas vita után az a vélemény alakult ki, hogy az előljárásági nem avatkozik az ügybe, azt úgy tekintik, mint az elnöknek és ifj. Varjassy-nak személyes ügyét, annál is inkább, mert Tóth Lajos ipartestületi elnök kijelentette, hogy ifj. Varjassy Imre ellen bünvádi feljelentést tesz rágalmozás miatt. Így a nagy port felvert ügynek teljes tisztázása a debreceni törvényszék előtt történik meg.

A magyargyalázó német mérnök kikapott a feleségétől

Egy zugligeti vendéglőben Stein Pál Oszkár német mérnök mulatozás közben szidalmazta a magyarokat és ezért eljárás indult ellene. Kiderült, hogy néhány éve tartózkodik már Budapesten és 75.000 pengője van az egyik bankban. A mérnökről azt is megállapították, hogy engedély nélkül tartózkodott magyar területen. A főkapitány ságon, ahol kihallgatása folyt, találkoztott a feleségével, akitől alaposan kikapott, mert a feleség ott tudta meg, hogy idegen nővel mulatozott a férje. Az asszony kijelentette, hogy férjét idegszanatóriumban fogja kezelletni, ahol már régebben úgys volt.

Vándor cirkusz

Utált-vert sátor, a ponyvája kopott.
Előtte ácsolt deszkapódium
S egy festett alak vel a dob.

Fenn, a sátorrudon ül egy majom:
S míg a cintányérban nézi magát,
Arcán kétely ül és az unalom...

Sovány gebéjük friss füvet nyakal.
S a kocsni mellett, árnyékban ülve,
Rézhangszerén próbál a zenekar.

A bohóc letette lángvörös haját...
Es sétálni ment sápadt-soványan,
csüggött fővel, a nyári réten át.

Utána hosszan bámul egy gyerek...
Majd fejét anyja ölébe hajtván
Rimázkodón.. kenyéért pityereg.

kuli.

Maria Cebotari
csodás filmje
LÁNYOK FEHÉRBEN
a VIGSZINHÁZBAN.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Szabados László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kulesár Ferenc, 11 órakor dr. Lencz G. S., délután 6 órakor Csánki Gábor, Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Szabados László, délután 5 órakor Tamás Ferenc, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Siposs Lure, délután 3 órakor Nagy Sándor, Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Kulesár Dezső, Homokker-ti templomban délelőtt 10 órakor Papp Géza, délután 5 órakor Szabados László, Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor Sulyok Sándor, délután 5 órakor Erdei Károly th. Wolffkatelepen délután 3 órakor Papp Géza, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Négyessy B th., délután 3 órakor Görömbey Zoltán, Csapóker-tben délelőtt 10 órakor Váry László, délután 3 órakor Vándor Ernő th. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád, Szatán délután 2 órakor Biró Béla, Pallagon délelőtt 10 órakor Tassy János, Fancsikán délelőtt 9 órakor Biró Béla, Kősegyesen délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre, Nagycseri iskolában délelőtt 11 órakor Biró Béla, Ondód-Kádárdülön délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád, Tégláskertben délelőtt 10 órakor Orosz János, Sámsóni uton délután 3 órakor Váry László.

— Vasárnapi miserend a Szent Anna ucai plébániatemplomban és kápolnáiban. Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise szentbeszéddel. A további szentmise kezdetek 11, háromnegyed 12 és fél órakor. A kertségi kápolnáiban a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet, Prédikál Pass László. — Amint jeleztük, július és augusztus hónap estí istentisztelet nem lesz. A délelőtti istentiszteletek azonban vasárnaponként a rendes időben pontosan megtartatnak. Az a hír, hogy nyáron nem lesz istentisztelet, sajnálatos sajtóhiba volt.

x VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsi-val, személfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37, Nadas.

— Istentiszteletek a gör. kat. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt, délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szent-széki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér-ajátosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás, F. hó 20-án, kedden, Szt. Illés próféta napján vasárnapi rend.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. n. 6—7-ig prédikáció, fél 8—fél 9-ig valóságos estély vegyeskar és zeneszámokkalú Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaáhitat.

— Dr. Kiszely György orvos egyetemi tanársegéd és dr. Melinhardt Sarolta orvos, július hó 14-én Budapesten házasságot kötöttek. A menyasszony részéről dr. Edelényi István ország-házi gazdasági tanácsos, a vőlegény részéről pedig dr. Huzella Tivadar egyetemi tanár voltak a tanúk.

x OTBA-tagok figyelmébe! Aug. hó 15-ig szabadságon vagyok. Tagok részére helyettesem dr. Tökés László, Külsővásár tér 17. szám alatt, délután 3—4-ig rendel. Dr. Kontsek Béla főorvos.

Okvetlen nézze meg

a
LÁNYOK FEHÉRBEN
c. filmét a VIGMOZIBAN.

— Párisi lakóstól érdekes fényképezőgépet loptak a debreceni állomáson. Maoritz Lajos kereskedelmi utazó, párisi lakos Budapest-ről Debrecenbe utazott. A debreceni állomáson arra a kellemetlen meglepetésre ébredt, hogy 500 P-t érő Leyka gyártmányú fényképezőgépet ismeretlen tettes ellopta. Maoritz Lajos feljelentést tett a lo-pás miatt a debreceni rendőrségen s megindult a nyomozás az ismeretlen tettes kézrekerítésére.

— A titokzatos éjszakai repülőgép újra megjelent London felett. Tagnap éjszaka újból megjelent London felett az a rejtélyes repülőgép, mely az utóbbi időben már nem egyszer kellett nyugtalanítsa London lakosságában. Fényszórók villantak fel s három repülőgép üzöbe vette, de hasztalan, a titokzatos gép akkorra eltűnt.

— Zogu albán király három huga Pesten. Tegnep este előkelő vendégek érkeztek Budapestre. Zogu albán király három huga, Myzejen Maxhide és Ruhije albán királyi hercegnők látogattak el a fővárosba. A három albán hercegnő a Dunapalotában szállt meg kíséretével s három hétig maradnak Budapesten.

— Meghalt a Justice for Hungary mecénása. Szalay Emil, ki mint ismeretes a Justice for Hungary mecénása volt Amerikában meghalt. Szalay egyszerű iparosember volt, de Amerikában szép vagyont keresett s Endresz és Magyar remek óceánrepülésüket az ő pénzzel valósították meg.

— 35 kiló aprópénzt szórtak el az országúton. Az orosházi csendőrség a napokban elfogta Csohány László rovtomultú villanyszerelőt, aki Birkás János földműveléssel együtt kifosztotta az orosházi Hangya páncélszekrényét s a csorvási község-háza páncélszekrényét. A sikeres kasszafúrás után gyulog menekült orosházáról s mivel nagyon nehéz volt, útközben elszórtak a 35 kilogrammot kitevő lopott aprópénzt, csak a bankjegyeket tartották maguknál. A pénzből csak 82 fillér került meg, a többit a járőrelők összeszedték.

— A szerb kormány ki akarja zárni a kormány és képviselőház tagjait a konkordátum miatt. A szerb ortodox egyház tanácsa azzal a javaslattal fordult a szent szinoduszhoz, hogy az egyházi alkotmány 210 szakasza alapján zárja ki tagjai sorából mindazokat, akik a Vatikánnal kötött egyezmény törvénybeiktatása mellett foglalnak állást.

— A románok betiltották a Magyar Párt gyűlését. Nagyváradról jelentik: A Magyar Párt a közszéktanácsai választásokon eddig mindenütt kitérő eredményt ért el. Tekintettel erre Bihar-megye prefekturájára betiltotta a Magyar Párt gyűlését.

— Öt esztendőre ítélték egy bestialis apát. Turcsik János raktári munkást a budapesti törvényszék büntetőtanácsa öt évi fegyházra ítélte, mert a vád szerint Turcsik nyolc és tizenegy éves leányait megrontotta.

— Megijedt a tűztől s meghalt. Halasi Mihály szenkirályi bérlo tanácsján a napokban tűz ütött ki. — A régóta szívhajban szenvedő gazda, amikor meglátta a lángokat, eszméletlenül elvágódott. Kórházba akarták szállítani, de útközben meghalt.

— Százdolláros kalandos útja. Nyregyházán Langer László vásári árúst őrizetbe vették a rendőrség detektívjei mert gyanús körülmények között egy százdolláros akart beváltani. Langert Budapestre szállították, ahol a tokapitányságon azt adta elő, hogy Csen József nevű barátja adta 200 pengő kölcsön biztosítékul a százdolláros. Cseh Józsefet a rendőrség nem találta a százdolláros viszont hamisnak látszik. A rendőrség őrizetbe vette Langert, a százdolláros bankjegyet pedig átküldték a Nemzeti Bankba, hogy ott állapítsák meg, hamis-e a bankjegy?

VIGSZINHÁZ mozgó
szenzációs filmje
LÁNYOK FEHÉRBEN

— Súlyos autókarambol a Sváb-hegyen. Tegnep hajnalban súlyos autókarambol történt a Sváb-hegyen. Belatiny Braun Jenő, a pesti társaság ismert tagja autóján vil-lájába igyekezett. Az emelkedő útvonalon egyszerre csak egy hajlás mögött irtózatot tempóban bukkant elő egy autó. A két kocsi összeütközött s szörnyű esattanással szinte egymásba fúródott. Belatiny kocsija 20 métert röpielt az összeütközés erejétől s pozdorjává zúzódt. Mindkét autó utasai Belatiny Jenő és a másik kocsit vezető Thain Bessie ismert úrvezetőnő, versenyző súlyos sérüléseket szenvedtek s véresen és eszméletlenül heverték a földön, Thain Bessie kíséreléssel, Szili Gy.-vel együtt. Mindnyájukat a Siesta sanatóriumba szállították. Belatiny lábán több nyílt törés van. A többi sérülés kevésbé súlyos.

— Az erdőkinestúr nem engedi a cigányok Bükbe telepítését. A cigány problémával kapcsolatban felmerült annak lehetősége, hogy Miskolc és Diósgyőr hatszáz cigányát, akik om-ladozó viskókban élnek furcsa életüket, a Bükbe kellene telepíteni. A terv kivitele ellen az erdőkinestúr határozottan tiltakozott, mivel attól tartanak hogy a vadállomány látná kárát az új telepéseknek s a teknővájáshoz kivágnák a legszebb fákat a cigányok.

— Kéthónapi fogház huszonöt kiló tengeri ellopása miatt. Timár Sándor napszámos, aki már kétszer volt elítélve lopás miatt, gyorsított eljárás során került pénteken délelőtt dr. Jóna Kálmán bíróságra. Azzal vádolták, hogy Debrecenben a városi mázsaház-nál egy szekérről ellopott 25 kiló tengerit, de értékesíteni nem tudta, mert elfogták a helyszínen. A napszámos azzal védekezett, hogy részeg volt. A bíróságot kéthónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— Detroitban klinikát nyitnak a válási láz gyógyítására. Gilbert Appellhof Detroitban klinikát létesített, kétezer személy részére, mellyel a rohamosan terjedő válási láz akarja leküzdeni. A kezelés részben a páciens lelki befolyásolásából, részben gyógy-gimnasztikákból áll. A klinikát az első napokban megrohanlák s őszig már nincs hely új páciensek számára.

— Hús bányászt megölt, kétszázat eltemetett a bányarobbanás. A suttvani széntelepen a bánya mélyén hatalmas robbanás történt, majd tűzvész tört ki. Négy bányászt a robbanás ereje azonnal megölt, kétszázat pedig eltemetett a robbanás. Ezenkívül még hetvenen bennrekedtek az égő tárnában. A mentési munkálatokat félbe kellett szakítani, mert a bányatűz olyan sűrű füstöt fejleszt, hogy a mentőosztagok is életveszélyben torogtak. A bánya környéke feketélik a hozzátartozóktól, akik szívtepo jelenetek között várják az égő bányából érkező egyre gyéreb híreket. A halottak száma az utolsó híradás szerint már húszon felül van.

— Összeállítási gondok a Ferencvárosnál. A Ferencváros, mely, — mint évek óta már állandóan — egyedül maradt bent a magyar csapatok közül a Középeurópai Kupában, a vasárnapi bécsi Austria mérkőzés előtt súlyos összeállítási gondokkal küzd. Polgáron tegnap műtétet hajtottak végre s vasárnap még nem játszhat. — Sárosi lesz a centerhalf, míg center valószínűleg Jászberényi játszik. Tánco-s helyén is Birót játszatják még, mert Tánco-s nem épült fel.

— Lopják a kertekben a gyümölcsöt. Varga Mártonné Ruyter utca 56. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán kertjéből negyven kilónyi barackot lopott. — Ugyancsak ez a tolvaj járhatott a közelben levő öv. Mátyás Sándorné Száraz Ferenc uca 5. szám alatti lakos kertjében, ahonnan félmázsá barackot vitt el. A rendőrség megindította a nyomozást a gyümölcsoltvajok kézrekerítésére.

LÁNYOK FEHÉRBEN
a szezon legjobb filmje
a VIGSZINHÁZBAN.

— Gyilkos galóca okozta a domonyi tömegmérgezést. A domonyi tömegmérgezésnél megvetett gombafajtának néhány példányát beküldött vizsgálat céljából a budapesti kémiai intézetbe. A vizsgálat megállapította, hogy az eddig öt halálos áldozatot kivánó gombamérgezést a legveszedelemesebb gombák egyike, a gyilkos galóca okozta.

— A honvédtörzsökösök itélkezése a szoboszlói verekedés egyik tettese felett. Papp Ferenc debreceni napszámost, aki László József nevű társával együtt agyonütötte Papp József aratómunkást nem a polgári bíróság fogja elítélni, mert kiderült, hogy szabadságos katona volt, amikor a véres verekedésben résztvett és ezért a törvényszék fogházából átkísérik a honvédtörvényszékre és ott tartanak majd tárgyalást a bűnügyében.

— Cseh vállalat kapta meg a román hadirendeléseket. A román kormány elhatározta a hadsereg motorolizálását. A magyarországi rendelésért világversengés indult meg, melyben végül a német és cseh ipar állottak egymással szemben. A százhuszmillió pengő értékű rendelést végül is a cseh Skoqa vállalatok kapták, az olcsóbb német ajánlat ellenére.

— Lemondott a cseh pénzügy-miniszter. Csehszlovákiában részleges kormányválság tört ki tegnap este azzal, hogy Kalfus pénzügyminiszter felajánlotta lemondását. A pénzügy-miniszter ellentétbe került a gabonaművek árának szabályozása körül Hodzsa miniszterelnökkel. Utódja valószínűleg Trapl Károly volt pénzügy-miniszter lesz.

SAKK

A SAKKVERSENY TEGNAP ESTI EREDMÉNYEI.

Az Ujságíró Clubban fokozott buzgalommal folytak az „elődöntő” küzdelmek. Tegnap este azok a játszmák kerültek lebonyolításra, melyek hétfő óta függőben maradtak, vagy pedig valamilyen más okból elmaradtak. A tegnapi estei eredmények a következők: Császár Imre nyert Tóth András ellen, Nagy Endre nyert Hórai Károly ellen, míg Gyetyános Béla—dr. Kocsis Sándor és a Kis Endre Hórai Károly játszmák döntetlenre végződtek. — A Dalmy Barna—Fekai Imre, valamint a Kónya Kálmán—Ambrus Sándor játszmák kimenetele még ismeretlen.

Ma szombaton és holnap vasárnap nem lesznek mérkőzések. A legközelebbi fordulót hétfőn este boncoltják le.

SAKKVERSENY A MÁV MŰHELY TERMEIBEN.

A debreceni MÁV műhely sakkcsapata vasárnap a dunakeszi MÁV sakkcsapat látja vendégül, barátságos mérkőzésre. Úgy a debreceni, mint a dunakeszi sakkozók valószínűleg László tónyi csapattal indulnak. A verseny érdekessége az, hogy eddig még a debreceni sakkozónak nem sikerült győzelmet aratnia a dunakesziek fölött, s valószínű, hogy ez most sem fog sikerülni. — A versenyek vasárnap reggel 9 órakor kezdődnek és egész nap tartanak.

— **Intelligens, csinos kiszolgálónőt** felveszek. — Ugyaníde percentszó, kevés kaucióval felvétetik. Maróthy György ucca 3. szám. — 1146.

— **Hamis könyvelés a cseh hadianyaggyárakban.** A cseh hadügyminiszter rendeletet adott ki, melyben arra kötelezi a hadianyaggyárakat, hogy a katonai rendelkezéseket alneveken kell elkönyvelni és a bizalmas iratokat utasításra azonnal meg kell semmisíteni. Utasítást adtak arra is, hogy idegen a lábát ne tegye a gyárak területére.

— **Szamárfejet rajzoltak a kezére — heugrott a Dunába.** Nagy István gyömrői lakosnak a kezére samárfejet rajzoltak míg aludt. Felébredve annyira szívére vette a kicsufolást, hogy beugrott a Dunába, azonban nem fulladt meg, csak a lábát törte.

— **Azzal a késsel falatozott, mellyel szívenszúrta gyermekét.** A hódmezővásárhelyi rendőrség elfogta Trenka Paula eszelőleányt, aki kis gyermekét szívenszúrta, megfojtotta, mert nem tudott a gyermek miatt aratási munkára szegődni. A lelkellen anyja a gyilkosságot után azzal a késsel falatozott, amellyel gyermekét szívenszúrta.

— **Véres kaszapárbaj az aratásnál.** Feldebrő községben egy szép arató lány miatt összeveszelt két legény és kaszapárbajt vívtak. Tamer József és Simon József a lány jelenlétében vívták harcukat, melynek során életveszélyes sérüléseket szenvedtek.

— **A debreceni fogházörök számát emelik.** A debreceni fogháznak a személyzete 26 fő. Ezt a számot most 28-ra emelik fel, mert pályázatot bírdelttek egy kertészethez értő fogházőri és egy irodai munkák elvégzéséhez is értő fogházőr felvételére.

— **Meghívó.** A Debreceni Piaci Árusok, Vásári Kereskedők és Kertészek Társulata, július hó 26. napján, délben egy órakor Csapó ucca 19. szám alatti saját helyiségében, évi rendes közgyűlést tart. — Elnökség.

— **Budapesten 2 fillérrel felemelték a kenyér árát.** A budapesti sütők ipartestületének elnöksége pénteken délutánra nagygyűlést hívott egybe, hogy határozzanak a nyersanyag árakkal kapcsolatos újabb kenyérárak megállapítása ügyében. A nagygyűlés úgy határozott, hogy vasárnap reggeltől kezdve a félhehr kenyér árát egyelőre 38 fillérről 40 fillérré emelik fel különként.

Torday László debreceni háza

Torday László, a sikkasztó főtanácsos Széchenyi ucca 12. sz. alatti háza, melyet Kovács Gyula vízvezetékészterelő vett meg 18 ezer P-ért.

Az utóbbi évek legnagyobb vízszelése volt az a sikkasztás, amelyet Torday László földművelésügyi gazdasági főtanácsos követett el.

Mint ismeretes, Torday László azóta bevallotta tettét és drámai módon történt kihallgatása során beismerte, hogy éveken keresztül mintegy 147 ezer pengőt sikkasztott el. Szinte rejtély, hogy ez a kísérelőd miniszteri főtisztviselő, aki mint kiderült, kiváló minőségű horribilis pénzösszeget. Aranylag szűkösen élt, egy gyermeke volt, Torday László nem volt nagyon vagyonos, hiszen csak egy öröklakást vett évekkal ezelőtt, de mint mondotta, az erre való pénzt feleségével kapta hozományként.

Ennek a sikkasztásnak debreceni vonatkozása is van. Itt Debrecenben elég tekintélyes értékkel bíró háza volt a megtevényt tisztviselőnek a Széchenyi ucca 12. szám alatti.

Ez a ház a debreceni kir. ítélőtáblával pontosan szemben van, három ablak néz az uccára. Az udvar igen szép, kertés, épült udvar, jelölül annak, hogy a tulajdo-

— **Tegnap indultak a magyar vívók Párizsba, a Ferencváros Bécsbe.** A hétfőn kezdődő párizsi vívó világbajnoki versenyre péntek délután indult el a magyar színeket képviselő vívók első része, a törvívók és a hőlgyvívók. Ugyanabban a párizsi kocsiiban indult el Bécsbe a Ferencváros csapata is, amely vasárnap Ausztria ellen mérkőzik a KK döntőjében. Utrakeltek a törvívók, Bay, Maszlay, Hátszeghy, Ujfalussy, Gerey és Zirczy, hőlgytörvívók Elek Ilona, Elek Margit, Bogáthy Erna dr. Rozgonyi Györgyné, Horváth Kátó és Varga Ilona.

— **A heregprimás Röjtőkmuzsalyon üdül.** Serédi Jusztinián bíboros heregprimás gépkocsin néhány napos üdülésre Röjtőkmuzsalyra érkezett, ahol Verseghy Nagy Elek volt vatikáni követ látja vendégül.

— **Darányi miniszterelnök a történelmi múzeum kiállításán.** Darányi Kálmán miniszterelnök, Hóman Bálint kultuszminiszter, Tasnády Nagy András államtitkár és Incze Péter titkár kíséretében ma délután öt órakor megtekintették a történelmi múzeum kiállítását. A múzeumban gróf Zichy István főigazgató és dr. Bartha Dénes egyetemi magántanár fogadták és kalauzolták őket végig a múzeumban. A kalauzolás végén a miniszterelnök a legnagyobb elismerését fejezte ki a rendkívül korszerű bemutatásról gróf Zichy főigazgatónak.

nosa nagyon szereti a virágot. Kivülről a ház nem mutat semmit, rendesen vakolt, a tetőt nemrég javították. Több lakás is van az udvarban. Háttul keresztpülete.

Megnéztük ennek a háznak történetét a debreceni járásbírószágon levő telekkönyvi hivatalban.

A telekkönyvi bejegyzés a következő adatokat tünteti fel:

B. lap. Polgári birtok. 254.14 négyszögöl.

Tulajdonosok: Rajzei Gyuláné sz. Torday Margit, Torday László egy-egy negyedrészen. Öröklés jogaim 1903 május 4. Özv. Torday Gáborné sz. Gaszner Gizella kétnegyedrészen.

Új bejegyzés: 1922. 1837. sz. jogerős hagyatéki átadó végzése alapján a tulajdonjog Torday László és Torday Margit javára bekebelezett.

Mint ismeretes, ezt a házat a múlt hónapban átírták Kovács Gyula vízvezetékészterelő és felesége nevére, Májusban történt az eladás. A vételár 18 ezer pengő.

Miután a bünygyi zárlat előtt adták el a házat másnak, ezt az ingatlant már nem lehetett zár alá venni.

Nemzetközi dalosünnepély Budapesten

Budapest, július 16. A Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetsége augusztus 15-től 70 éves fennállásának évfordulója alkalmából Budapesten nemzetközi dalosünnepet rendez, amelyre már eddig hat külföldi országból nyolc dalosegyesület jelentette be részvételét. — Ugyanazsak megjelenik az ünnepségen 80 magyar dalosegyesület is.

— **A részeg sofőrök nevét publikálják.** A berlini rendőrlőnök intézkedésére mindazoknak a német sofőröknek a nevét, akik részegen vezettek a kocsi, a lapokban közlik a nevüket és még büntető eljárást is kapnak.

— **Július 18. spanyol nemzeti ünnep.** Franco tábornok nemzeti ünnepnapra nyilvánította július hó 18-át „A dicsőséges megújulás első diadalmos évének zárónapját”. A nemzeti felkelés július hó 17-én kezdődött Afrika földjén és a következő napon Spanyolország legnagyobb részében egyidejűleg tört ki.

— **A pénzügyminiszter szabadságon.** Dr. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter megkezdte szabadságát, amelynek tartama alatt Széll József belügyminiszter helyettesíti.

— **Döntetlen a magyar—osztrák ökölvívó mérkőzés.** A Weigl arénában pénteken este Magyarország s Ausztria amatőr ökölvívó válogatottjai 8:8 arányban döntetlenül mérköztek.

Shortfelsőrészt,

strandmelltartót, fűzött raffinált párisi szabással GOLDSTEIN KAROLINNA Miklós ucca 5. szám.

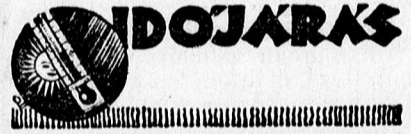
Magyar Sándor az elhunyt Szalayról

Július hó 16-án van hatodik évfordulója annak, hogy két magyar pilóta Endresz György és Magyar Sándor, a Justice for Hungary átrepülte az Óceánt. Az óceánrepülés évfordulóján egyúttal szomorú dátum is, Szalay Emil, vagy ahogyan mindenki hívta, „Szalay bácsi”, a Justice for Hungary mecenása, Amerikában meghalt.

A szomorú hírt közölték Magyar Sándorral, aki nagy megdöbbenéssel vette tudomásul Szalay Emil halálát.

— Igen szomorú, hogy éppen ez a lesújtó hír hozza emlékezetembe a mai évfordulót. Most hat éve, hogy Szalay bácsi itt Pesten az izgalom tetőpontján várta érkezésünket. Azt hiszem, hogy ez a nap volt élete legboldogabb napja. Sajnos, hogy örömeiben később sok minden megzavarta. Néhány év óta már teljesen elvesztette az életkedvét és mind ritkábban kaptam tőle hírt. A nagy áldozatért, amit az anyagi erején felül hozott, nemcsak hogy elismerésben volt része, hanem a sok alaptalan és rosszindulatú támadás amely teljesen méltánytalanul érte, — felőrölte idegét.

— Egyszerű, egyenes, áldozatkész ember volt Szalay Emil, aki élete nehézeteket egyetlen úrj gesztussal dobta oda abban a tudatban, hogy ezzel segíteni fog rég elhagyott szülőföldjén. Mindig kegyelettel fogom megérteni emléket, mert nála megértőbb és jobb embert és barátot soha az életemben nem fogok találni.

Hazánkban a hűvös levegő beszivárgása az északnyugati részen erős borulást és néhány kisebb zivataros esőt okozott. A hőmérséklet a nyugati megyékben, úgy mint tegnap 27—28 fokig emelkedett, az Alföldön a meleg tovább fokozódott, majdnem mindenütt elérte a 30 C fokot. A hétszáz méteres Dobogókőn csak 25 a Kékesen csak 21 fok volt.

Időprognózis: Nyugati, északnyugati szél, több helyen zivatar, a meleg az ország nyugati felében csökken, keleten alig változik.

Félmillió mázsa emberhajból szőnyeget szőnek

Berlin, július 16. A Göring-féle négyéves terv megvalósítása során napról napra jönnek ki rendeletek a különféle anyagokkal való takarékoskodásra. A legújabb „Ersatz”-anyag az emberi haj lesz, amelyből — szőnyeget készítenek. A borszlói országos fodrászgyűlésen ftl fogják szólitani a birodalom fodrászeit, hogy gyűjtsék az emberi haját, hosszúra való tekintet nélkül.

A rövid haját eddig hasznavehetetlennek tartották, de most kiderült, hogy az egy-egy harmad hüvelyk hosszúságú haj is kitűnően használható. Kísérleteket végeztek szőnyegszővére emberi hajjal és megállapították, hogy egy harmadrészben ember hajjal szőtt szőnyegek nagyon szépek és tartósak.

Remélik, hogy ha a hajgyűjtést az egész birodalomban alaposan megszervezték, évenként 200.000—500.000 kiló haját fognak összegyűjteni.

A Debreczen rádióműsora

július 18-tól július 24-ig

VASÁRNAP, JULIUS 18.

Budapest I.

- 9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Enyedy Andor dr miskolci lelkész.
11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A beszédet P. Bangha Béla dr S. J. mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
12.30: Déli őrsváltás és térzene az Országzászlónál, az Ereklés Országzászló Nagybizottság rendezésében.
13.20: Hanglemezek.
Közben kb. 14: „A világjamboree.” — Vitéz Faragó Ede előadása.
15: „A fertőző állati betegségek és az ellenük való védekezés.” Marcis Árpád dr előadása.
15.45: Tunggram dalárda. Vezényel Novák Károly.
16.30: „A löcsei kalendárium.” Trocsányi Zoltán előadása.
17: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál. Közreműködik Ihar Ferenc tárogatósokkal.
18.10: Közvetítés a Magyar Evezős Szövetség bajnoki versenyeről a csepeli Dunaágból. Beszélő Buditszky Sándor, Machán Tibor és Pluhár István.
18.45: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 19.15: „Álom a fákról.” Földi Mihály elbeszélése.
20.30: Sporteredmények.
20.40: Rátkai Márton énekes, vidám előadóstje.
Utána kb. 21.50: Hírek, sporteredmények.
22.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
23.30: Közvetítés az Angol park Kuttassy-terasz étterméből. — José Heilig jazzzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 11.20: Pátria-hanglemezek.
15: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.
18.10: Vsevolod Pastuchov észt zongoraművész műsora.
18.50: „Sárkány és legendás tengeri szörnyek.” Haller László dr.
20.20: Hírek, löversenyeredmények.
20.30: Táncclemezek.
21.45: Közvetítés a Spolarich-kávéházából. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.

Rövidhullámon

- a HAS 3 hívójeles adóállomáson, 19.52 méter hullámhosszon, 15.370 kilocikluson:
15 órától: Rákóczi-induló. — Angolnyelvű hírszolgálat. — „Offertorium.” Magyar szentek. — Kamarakórus. Gyermekház a városzélen. — Magyar képek. — Magyar nóták. — Mit üzen a rádió? Himnusz.
1937 július 18—19-én vasárnapról hétfőre virradó éjjel, a HAT hívójeles adóállomáson, 32.88 méteres hullámhosszon, 9125 kilocikluson 16 órától 2 óráig részletes műsor azonos a HAS 3 hívójeles adó július 18-i 15 órától 16 óráig közvetítendő műsorával.

HÉTFŐ, JULIUS 19.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Árpádházi Szent Erzsébet.” —

Irta Eörsy Júlia dr. (Felolvasás.)

- 10.45: „Az útipoggyász.” Irta Simon Blanka. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05: A József nádor 2. honvédegyezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
Közben kb. 12.30: Hírek.
Közben kb.
13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.40: Fellner Ferenc dr énekel (zongorakísérettel).
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Reformkori magyarok Nyugat-Európában.” Irta Gál István. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Az olajmécsestől az izzódróttig.” Irta Forbáth László. (Felolvasás.)
17.30: Közvetítés a margitszigeti Poloklubból. Vecsey Ernő jazzzenekara játszik, Horváth Ernő énekel.
18.30: „A magyar képes hírszolgálat.” Aszlányi Károly előadása.
18.55: Lakatos Flóris és cigányzenekara.
20: Maróth Anna és Várkonyi Zoltán előadóstje.
20.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
22: Hírek, időjárásjelentés.
22.20: Hanglemezek.
Közben kb. 23: Hírek német nyelven.
23.30: Timkó Margit Magyar nótákat zongorázik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 19.30: „Nagy Károly udvara.” (Az első európai renaissance.) Léderer Emma dr előadása.
20: Hanglemezek.
20.45: Hírek.
21.05: Közvetítés az Emke-kávéházából. Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál.

KEDD, JULIUS 20.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Aranyesinálók Magyarországon.” Irta Csizy Béla. (Felolvasás.)
10.45: „Divatos kézimunkák.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
Közben kb.
13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.40: Albert Ferenc hegedül (zongorakísérettel).
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Falusi bútorok a városi lakásban.” Náday Pál előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Faragó Ibolya zongorázik.
17.30: „Fatime férjhez megy.” (Arab nász.) Megyery Emma előadása (hanglemezekkel).
18.05: A Székesfehérvári Zenekar műsorának közvetítése. a Városmajori parkból. Vezényel Boldis Dezső dr.
19: „Dicsőség.” Szép Ernő elbeszélése.
19.30: v. Szende Ferenc, az Operaház tagja magyar nótákat énekel, kíséri Magyar Imre és cigányzenekara.

20.40: Hírek.

- 21: „Vihar Párizs felett.” Hangdráma három részben.
Utána kb. 22: Időjárásjelentés.
22.05: Delmár Rózsi, a brüsszeli Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
22.35: Dorothy Latimer angolnyelvű előadása: „Hungarian influence in British entertainmont.” Magyar művészek Angliában. (Felolvasás.)
22.50: A rádió szalonzenekara.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 18.10: „Magyarok külföld országútján.” Irta Aradi Zolt. (Felolvasás.)
18.45: Hanglemezek.
Közben kb. 19.15: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
20.05: „Nem vagyok a szavak embere.” Moravék Endre dr előadása.
20.35: „Középeurópa-kupa mérkőzések.” Magyar Károly előadása.
21: Ügetőversenyeredmények.
21.05: Közvetítés a margitszigeti Kaszinóból. Berend Endre és Adler Oszkár szalonzenekarának műsora.

SZERDA, JULIUS 21.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Regék és babonák a holdról.” (Felolvasás.)
10.45: „A hold a költészetben.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Rella Gabriella, az Operaház tagja énekel (zongorakísérettel).
12.45: Hírek.
13: A rádió szalonzenekara.
Közben kb.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Koralzátványok és korallszigetek.” Irta Gebhardt Antal dr. — (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Kisgyermek a felnőtték közt.” Takács István nevelésügyi előadása.
18.10: „A dunántúli magyar népzene a rádióban.” Bartha Dénes dr előadása. (Hanglemezekkel.)
18.45: Közvetítés a margitszigeti Tejcarnokból. Melles Béla zenekarának műsora.
19.30: „A magyar-lengyel evezős mérkőzés.” Machán Tibor előadása.
19.45: „Don Quijote de la Mancha.” Kalarn három részben. Irta Cervantes. Györy Vilmos fordításában rádióra átdolgozta Bárdos Gyula.
Utána kb. 20.50: Hírek.
21.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
21.55: Időjárásjelentés.
22: Ir est, az ir—magyar barátság vonata résztvevőinek közreműködésével.
Utána kb. 23: Hírek francia és olasz nyelven.
23.10: Közvetítés a Britannia-szállóból. Rácz József és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 17.50: A rádió tárgyversenyték ismertetése.
18.10: Hanglemezek.
19.15: „A Nemzetközi Múzeum vándorlása.” Uray Dezső előadása.
19.45: Közvetítés a margitszigeti Tejcarnokból. Melles Béla zenekarának műsora.
20.35: Löversenyeredmények.

Rövidhullámon

a HAT 4 hívójeles adóállomáson 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson:

- 1 órától 2 óráig: Ünnepi induló. — „Mi újság az óhazában?” — Bevezetés és scherzo. — Bordalok. Éneklő ifjúság. — Fürdőélet a Dunán. — Magyar divertimentó. Magyarország a nagyvilágban. — Szózat.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 22.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Orvosi tanácsok a nyaralásra.” Irta Gaskó Dezső dr. (Felolvasás.)
10.45: „Látogatá Malta szigetén.” — Irta Szabolcsi János. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Eugen Stepha balalajka zenekara.
Közben 19.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30 Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Picur, a cukrászinas.” v. Kaszay Béla meséje. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Egy nagy erdői színész.” (Fekle Miklós.) Ditrói Mór csevegése.
17.30: Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Fridl Frigyes.
18.45: „Csokonai versek a dalok szárnyán.” Rexa Dezső előadása. — Közreműködik Rácz Tilda, Tibor Zoltán (ének), zongorán kíséri Lavotta Rezső.
19.35: A rádió szalonzenekara.
Közben kb. 20: A rádió külügyi negyedőrája.
20.40: Hírek.
21: Közvetítés a Metropol-szálló étteremből. Csóka Feri és cigányzenekara muzsikál.
21.45: Hajós Erzs dr németnyelvű előadása: „Neue Ausgrabungen in Ungarn.” (Ujabb ásások Magyarországon.)
22: Időjárásjelentés.
22.05: Puccini „Bohémélet” c. gyefelvonásos operája hanglemezeiről.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

- 19.35: „Egy magyarországi barokk mester.” (Fellner Jakab.) Révhelyi Elemér műtörténeti előadása.
20.05: Hanglemezek.
21: Közvetítés a Császárfürdőből. — Székely Dezső és jazzzenekara játszik, Szalay László énekel.
21.55: Hírek.

— Szív- és ideghajósoknál, vese- és eukerbetegyeknél köszvényben és esziban szenvedőknel egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz reggelként éhgyomorral véve a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja s az emésztést és anyagcserét lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

NYELVÉRTÉK HIREK

Születések: Severa Jakab kocsis, leánya, Júlia; Kádár dülő 40. Szima János fm., leánya, Róza; Nagycsere 112.

Halálozások: Özv. Dóri Pálné ref. 53 éves, Apafi u. 129. Rácz Lajos ref. 2 éves, Derecske. Kupás Sándor g. kat. 13 hónapos, Barczaság u. 32. Varga Mária ref. 16 hónapos, Fülöp u. 55. Balázs Mária ág. ev. 14 hónapos, Józsa. Delet Miklós 12 éves, Bellefeld 87. Grünvald Mária izr. 69 éves Simonffy u. 46. Német Jánosné ref. 34 éves, Hosszúpályi. Kiss Piroska ref. 5 hónapos, gróf Leiningen ucca 37.

SPORT

A DEBRECZEN sporthírszolgálatá felenti:

Ma szombaton délután a nagyerdei aszodában két érdekes vízpolómérkőzés lesz fél 7 órai kezdettel. A Debreceni UE a Diósgyőri AC vízpolósapatát fogadja bajnoki mérkőzés kapcsán, míg utána a DVSC az igen erős és jól ismert MOVE Egri SE (MESE) vízpolósapatát játsszik. Jó műsor, benne lesz része a közönségnek és a mérkőzés megtekintése díjtalan.

Ugyanis a város nem engedi meg, hogy a strandoló közönséget megterheljék, megadózassák és nem járult hozzá ahhoz, hogy 10 filléres beépítéssel szedjenek a fürdőzőktől. Euresa fellegős, különösen akkor, mikor más városban mindenütt így van s miből fedezze akkor az a szegény úszóport

az egyesület kiadásait, ha nem szedhet bevételt.

De talán rövidesen megjavul a helyzet: ugyanis az a régi terv, hogy felépítsenek egy modern, külön versenyuszodát sportcélokra. — ismét előkerült és dr. Kölessey Sándor polgármester is kedvezően fogadta az eszmét és remélhetőleg a terv nem marad csak terv, hanem meg is valósul.

A Boeskaik új kapusjelöltje Barna, a miskolci Attila, majd Csepel kapusa. Nem valami nagy cég s nem teljes értékű megoldás lenne.

A Debreceni Vasutas Sport Club vízpolósapata Jászapáiban 3:2 arányban nyert a Jászapáti Össze ellen, jó játék után.

A Keleti Alsóvezetékben most fejlődtek be a nevezések, a következő bajnoki évrre. A DEAC, DVSC, Villanygyár három csapattal is nevezett I. II. és ifjúsági bajnokságra. Újra indítja ifjúsági csapatát a DKASE és DMTE is. A szabócsin csoportban a NYTVE, NYKISE, NYVSC, MTK, Bátor SE másodikként ismét indul, a II. osztályú bajnokságért. A legérdekesebb, hogy a Villanygyár bevezetett a Nemzeti Liga II. osztályába, amely még hivatalosan fel sincs állítva, de arra az esetre szól a nevezés, ha felállítják az NBB-t. De akkor is indul a II. osztályú bajnokságért és az ifjúsági bajnokságért.

Kelet ifjúsági válogatott csapat vasárnap Diósgyőrben játszik Észak válogatott csapatával. Előzőleg szerdán, július hó 21-én a válogatott jelölt csapat a Tégláskert FC ellen játszik edzőmérkőzést s utána állítják össze a válogatott csapatot.

Dr. Vitéz Makády Béla törvényszéki joggyakornok, a DEAC futballszakosztálya intézője, régi kitűnő játékosa, főiskolai válogatott és futballbíró, vasárnap tartja esküvőjét Nyíregyházán Aradi Juliával. Sokan gratulálnak a fiatal párnak.

HIRDETME NY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy a Iladházy Zsigmond-telepen egy FAKSz kölcsönből épült (volt özv. Gyuricskó Józsefné féle) házasingatlan szabadkézből eladó. Érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek bármelyik szombat délután 4

—6 óra között, a Kossuth ucca 20. sz. alatt, III. emelet 95. számú helyiségben. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Debrecen sz. kir. város polgármestere. 29113—1937 VI. sz.

HIRDETME NY

cséplőgéptulajdonosok és csépléto gazdák figyelmébe.

Értesítem a város területén levő cséplőgéptulajdonosokat, hogy a cséplési eredményeknek gazdaságonkénti feljegyzése a folyó évben is az 1929 XIX. tc. alapján lesz végrehajtva. Köteles tehát minden cséplőgéptulajdonos, illetőleg birtokos akár saját gazdaságában, akár pedig béreséplést végez, a cséplési eredményt a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20., földszint 46. számú helyiségben) díjlatlanul rendelkezésre bocsátott nyomtatvány űrlapokba gazdaságonként elkülönítve bejegyezni, a nyomtatvány űrlapokon levő kérdőpontokat pontosan kitölteni és a cséplés tartalma alatt minden héten, hétfői napon a hivatalos órák alatt szabályszerűen kitöltött nyomtatvány űrlapokat ugyancsak a földszint 46 sz. hivatalos helyiségbe beszolgáltatni. Figyelmeztetem a cséplőgéptulajdonosokat, bérlőket, kezelőket és csépléto gazdákat, hogy az 1929 XIX. tc. 15. paragrafusára szerint: ha az adatszolgáltatásra kötelezett az adatokat hivatalos felszólítás ellenére sem szolgáltatja és mulasztását el fogadható módon ki nem menüti, a hiányzó adatokat a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a mulasztó fél költségére a helyszínen szerzi be. Az ekként felmerülő költségek a mulasztótól közadók módjára fognak behajtatni. Ugyanezen törvény 17. paragrafusa szerint: Aki tudva hamis, vagy valótlan statisztikai adatokat vall be, vagy a jelen törvény szerinti beszolgáltatandó adatot, vagy az adatszolgáltatás érdekében kívánt felvilágosítást ismételt felszólítás ellenére a kitűzött határidőre igazolatlanul be nem szolgáltatja, illetőleg meg nem adja, vagy az adatok beszolgáltatását megtagadja, kihágást követ el és a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdésének szabályozásáról szóló 1928 X. tc. rendelkezései értelmében pénzbüntetéssel büntetendő. Közlöm azt is, hogy azok a cséplőgéptulajdonosok is, akik a folyó évben cséplést nem vé-

geznek, ezt a körülményt szintén tartoznak a városi elsőfokú közigazgatási hatósághoz bejelenteni, ahol is az érdeklődők az adatgyűjtésre vonatkozóan mindentekintetben kellő felvilágosítást nyerhetnek. Polgármester.

MEGHÍVÓ. A Kiss Testvérek Bőrgyára Rt. 1937 július hó 25-én, délelőtt 10 órakor Debrecenben, a társaság irodahelyiségében (Vágóhid ucca 3. szám alatt), tartja 1936 évi rendes közgyűlését, amelyre a tisztelt részvényeseket ezúton hívja meg az igazgatóság. — Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1936 üzletévről. — 2. Az 1936 évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottságának adandó felmentvény tárgyában. 3. Igazgatósági tagok választása. — 4. Felügyelőbizottsági tagok választása és azok tiszteletdíjának megállapítása. 5. Esetleges indítványok. — Figyelmeztetés: A zárszámadások és azok mellékletei a társaság irodahelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Azon részvényesek, akik szervezeti jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket 4 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezni.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 10—25 fillérral olesobb.

A készrúpiacra a tiszavidéki és felsőtiszai búza 15—25, a többi állomásról származó 10—20 fillért veszített tegnapi éréből. A rozs változatlan. Arpából és zabból nem volt kötés az árak sem változtak. Tengeriből 900 mázsát adtak el, 5 fillérral drágábban mint tegnap.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.50—20.80, 78 kg 20.70—21.00, 79 kg 20.90—21.20, 80 kilós 21.10—21.30. — Felsőtiszai 77 kg 20.45—20.70, 78 kg 20.65—20.85, 79 kg 20.85—21.10, 80 kg 21.10—21.30 rozs pestvidéki 19.00—19.20, rozs más származású 19.20—19.40, takarmányárpa elsőrendű 16.75—17.20, középminőségű 17.55—17.65, középminőségű 17.55—17.65, tengeriből 11.45—11.55 korpa 11.25—11.35, nyolcas liszt 14.40—14.70 P mázsánként.

Gyöngyvér

REGÉNY

Írta: Székelyné. Bészler Anna

(13. folytatás.)

— Mit tudsz te a boszorkánytágról, édes fiam — mosolygott el az öregember szeme. — Azt hiszitek, hogy minden úgy igaz, ahogy nektek tanították. Vajjon bizonyos ez? S vajjon én tudhatnám-e, hogy az én tudásom nem téved? Bizony fiaim, sem nálatok, sem nálunk nincs a teljes igazság. Másutt van az, messze, elérhetetlenül messze.

— Különös a beszéded — mondta Solyom, de önkéntelen mozdulattal magához öleli öccsét, Zelendet.

A beszélgetést Ajtány zavarja meg, aki felemeli a kupát és Zelendre köszönti:

— Eljen soká és dicsőségben és erőben a magyarok fiatal vezére, Zelend úr!

A Baján kezében összeroppant a serleg. Ő Dobok hűsleges embere tudta, hogy mit jelent az Ajtány köszöntője. El akarja ismertetni Zelend vezérségét. Baján és a vitézek ennyit tudtak, de Gál bizonyos volt benne, hogy többet jelent ez a köszöntő, mint a Dobokkal szembeni versengést. Ajtány ebben a pár szóban azt nyilatkoztatta ki, hogy nem kell a magyaroknak a keresztény világban nevelkedett két ifjú. Feszült esend ülte meg a

társaságot. Dobok homlokán kidagadtak az erek és Baján szólani akart. De Zelend megelőzi. Hirtelen valamit odasug Bögöznek, mire a vén szolga sietve eltűnik.

Abban a pillanatban, amikor Zelend felállt, Dobok is felemelkedett és erre mintegy adott jelre ugráltak fel úgy a Zelend, mint a Dobok magyarjai. Csak Gál kemény szava tud esendet és egy pillanatra nyugalmat teremteni.

— Nem láttátok, hogy Zelend, Gyula vére szólásra állt fel? Halljátok az ő szavát!

A tekintetében, szavában olyan erő lakik, hogy a lárma lecsendesedik tőle. Bár mind a két csapat állva maud, de a esendet nem zavarja senki és Zelend szavát meghallják a legtávolabb állók is.

— Árpád fia! Én testvéreim! Vajjon vezért választani gyűltünk itt össze, vagy azért, hogy emlékezet torát üljük Gyula atyám halálának? Nem a pártoskodás hozott itt össze bennünket, hiszen nekünk nem szabad gyűlölnünk egymást, hanem összefogott erővel meg kell védenünk ezt a talpalatnyi földet, haldokló ősi hitünket, melyet idegenek nem vehetnek el tőlünk, de amelyet csak a mi gyűlöletünk pusztíthat el. Ti láttátok, mi lett

azokból, akik eldobták maguktól a magyarok lstenét, akik elhitték az idegen szónak, hogy gyalázatos a mi hitünk. Láttátok, mi lett az egykor hatalmas magyarból! Romlik, pusztul Vajk úr ideje óta, aki megengedte, hogy idegenek, magyarok szavát, magyarok jajját meg nem értők töltsék be a vezéri tisztségeket. Ha az új hit az ősi erő megromlását, a szív és a kar tehetetlenségét jelenti, akkor nekünk, kevés magyaroknak az utolsó csepp véréig harcolnunk kell ősi hitünkért. Sötét gyanakvás égett a szemekben, amikor a bátyáimra tekintettetek. Tőlük féltettétek a magyarságotokat, a hiteteket. Azt kívántátok volna tőlük, hogy amint közénk jöttek, vessék le egyformán a ruhájukat és a husz esztendő óta beléjük nevelt kereszténységüket. Elfelejtettétek, hogy ezek a férfiak Gyula fia. Ezek bekötött szemmel nem nyulnak ki semmiféle vezérségért addig, amíg meg nem ismerik az igazságot. Ha a Gyula fia egyszerű elfoglalják atyjuk helyét, akkor azt nem keresztény szívvel, nem idegen ruhában, idegen érzéssel tesszik, hanem meggyőződéssel egyvélválna mivelünk. Addig nem kell nekik a vezérség, így mondták. Ste, Baján, Dobok vezére, azt hitted, hogy Ajtány most akarja elintézni a Dobok és közöttöm fennálló ellenségeskedést. Tévedtél. A mi gyűlöletünk és a mi haragunk a kettőnk dolga. Sem ő, sem én nem fogjuk ellenségeskedés magvát elhinteni a magyar és magyar kö-

zött, akik sokkal kevesebben vannak, semmint vezéreiknek jogában állana személyes bosszúállásukért veszíteni a magyarokat. Ha majd eljön a leszámolás ideje és akár Dobok, akár én kihullok abban a küzdelemben, akkor az életben maradt másikat minden magyar szolgálja hűséggel mindaddig, amíg a magyarok sorsa másképpen nem fordul.

Gál arcára kiült a büszkeség, a két bátya csodálva nézte a gyermekét, kinek leányosan picit, vörös szín ajakán ilyen komoly, mélységes szavak, gondolatok vettek életet. Még Dobok is elgondolkozva nézett Zelendre. Egy percig halálos esendült, aztán egyszerre kitört a lárma, a zúgás, mindenki Zelendet éltette és mindenki esküdözött, hogy amíg él, hűséges marad magyar voltához és magyar hitéhez.

Bögöz visszatért. Aranyserleget hozott, amelyet még Gál atyja mentett meg a pusztuló ereklyék közül. Valamelyik ősi vezér vette eszerén azt Keres városában.

Zelend elővette görbe kését és megvágta kiesi, fehér ujját. Vere esepent az arany serlegbe.

— Amint vérünk elvegyül az arany pohárban — mondotta, — úgy örökké egy legyen szívünk a magyarságban.

Odanyújtotta a kést Solyomnak. — Más hiten vagyunk, más a meggyőződésünk, mint a tietek. — szolt a férfi. — de azt megfogadjuk mi is, hogy igaz magyarok maradunk, amíg élünk.

ad. 27.970 1937 VII. VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETME NY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala épületének átalakítása és tartozása során végzendő: I. föld, kömüves és elhelyező. — II. burkoló és műkö. — III. ács és fapadlózó. — IV. tetőfedő. V. bádogos. VI. asztalos. VII. lakatos. VIII. mázó. — IX. üveges. — X. üzletkirakatok és bejárójátok, asztalos, lakatos, mázó. — XI. bútortartást javítása és készítése. — XII. szoba festő. — XIII. vízvezeték, csatornázás, és gázberendező. — XIV. cserép-kályha munkálatok vállalatba adására versenytárgyalást hirdetek.

A munkálat költségei biztosítva vannak.

Az előírt, okmánybéllyel ellátott, szabályszerűen összefűzött, sajátkezűleg aláírt és a háttapon cégszöveges pecséttel ellátott ajánlat „Ajánlat a városi adóhivatal átalakítása és tartozása munkáira” felíratú pecséttel

lezárt, sértetlen borítékba zárva 1937. évi július hó 30-án, pénteken délelőtt 10 óráig Debrecen város iktatóhivatalába nyújtandók be, vagy olyan időben adandó postára, hogy a jelzett határidőig az iktatóhivatalhoz beérkezzenek.

Ajánlatokhoz csatolandó a versenytárgyalási részletes feltételek szerint a város házipénztáránál letendő bánatpénzről szóló letéjtjegy.

A beérkezett ajánlatok ugyanazonnap, délelőtt 11 órakor nyilvánosan bonthatnak fel a városháza tanácstermében, amely eljárásról ajánlattevők, — vagy megbízottaik jelen lehetnek.

A jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási feltételek, valamint az ajánlati és költségvetési űrlapokat az összes munkára vonatkozóan 2.— P. egy-egy munkanemre 50 fillér megterítésé ellenében a városi műszaki ügyosztályban (Csapó uca 35. II. em. 12. sz. szoba) megszerezhetik. A kis-

iparosok az űrlapokat díjmentesen igénylehetik. A tervek ugyanott megtekinthetők.

Polgármester.

BÉRBEADÁSI HIRDETME NY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Ohattelek-háza nevű ingatlanból alakított D. II. A. jelzésű cca 140 kat. hold területű, D. II. B. jelzésű cca 416 kat. hold területű, D. III. jelzésű cca 264 kat. hold területű parcellákat, 1937. évi október hó elsejétől 1938. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre, a Győri csárda földjéből kiszakított két kat. hold 1486 négyszögöl területű, s a Hadházi úti 1 kat. hold 1491 négyszögöl területű ingatlanokat 1937. évi október hó elsejétől kezdődő három évre árverés útján kívánom bérbéadni. Az árverés tolyó évi július hó 22. napján, délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. A ha-

szonbér a megajánlandó bízamennyiségnek a debreceni paritású egyenértéke negyedvenként előre fizetve, azonkívül a biztosítási díjak, vízszabályozási költségek, adók és egyéb közterhek, Óvadékként egy évi haszonbérnek és közterheknek megfelelő összeg nyújtandó készpénzben. Takarékpénztárakban, garancia levélben, vagy ingatlanra leendő jelzálogjogi bekebelezéssel. Bánatpénzül a kiküldetési árnak 10 százaléka teendő le az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál, vagy az árverelő bizottságnál. A bérbeadásra kerülő parcellákra vonatkozó adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők.

Polgármester.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelígyes hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillértért:
Fínce kiadó.
— hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzletelhelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4
6 szobások lakások.

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist, töltent, benkosztost viléki tanára azonnali belépésre felveszek. — Cim a kiadóban 496

Kerti munkára napszámot keresek. — Simonyi út 29 1115

Fodrászsegédet keresek özv. Csikesz Ferencné, vassátor Döntentfeld tér 6. 1143

Alkalmazást nyer nő

Bejárónót kerti munkára, délután 3-7 óráig felveszek. Keresztvárosi uca 33. B (Temető uca végén). 1062

Kiszolgálónó, aki esemege szakmában gyakorlott, azonnal felvétel. Sajtüzlet Csapó uca 28. 1151

Pénztárosnó, festéklőkhöz, könyvelésben, gépirásban járatos főzletbe, írásbeli ajánlatok személyesen Piac uca 10. 1142

Alkalmazást keres nő

Főzőnőnek elmennék 12 éves kislányommal jó úri családhoz, Kossuth uca 73. 1132

Ajánlat

Ciánoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi uca 9., telefon 11-27. szám. 950 8. 3.

Are-ráncésimító
tejnapolaj, egyénisége fejlettségének megfelelő arezsepiítő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikabérbház.

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelemlést felelősséggel vállalom. Kiss Zoltán, Kivó uca 5. sz. 710 8. 7.

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladók, köleszők, alkatrészek kaphatók, javítások jótállással. — Eisenberger, Csapó u 101. szám. 113+

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom kozsi Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 949 8 1

Elelmiszer ital

Őszibarack
enné való, állandóan kapható, 40 fillértől 70 fillérig. Sesztina uca 4. szám. 1114

Hangszer

Jókarban
levő Bösendorfer zongora, jótányosan eladó. Simonffy uca 1 C. II. 1140

Bútor

Modern háló,
ebédlő, kombinált székény, rekamé, tolelek s könyvszekrény, könyvhaberendezés eladó. Hatvan uca 18. 1544

Autó, motor kerékpár

Kerékpárokat
tökéletesen javít alkatrészt, gumit olcsón behelyez, Nagy István, Szechenyi uca 6. szám. 736 8. 8.

„Nasch“
gvártmányú négyüléses személyautó, kifogástalan állapotban eladó. Kossuth uca 54. 1001 vv

Uzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
raktár, Mester uca 33. Ertekezhetni: Rákóczi uca 25. szám. 1031

Atadó üzlet vendéglő

Jól bevezetett
női kalapszalón, elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. 1129

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
uceai szoba, központi fűtéssel. Ertekezni 1-3 órakor Lukács. — Werbőczy uca 2. 1116

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari akás, aug. elsejére kiadó. Tiszta, esendes udvar, Bethlen uca 50. Ertekezhetni a háztulajdonossal, Maróthy György uca 21., délután 2-3. 1006 7. 18.

Kiadó lakás nagyobb

4 3 1 szobás,
modern lakások kiadók Hunyadi uca 17. 1136

Lakást keres

Piac ucaán,
egy-kétszobás lakást, vagy földszinti lakrészt, szeptemberre keresek. „Sürgös” jelígyére. 1128

Házat bérelnék

mellékuceán, vagy közel fekvő külsőségen. Ajánlatot „Pontos fizetés” jelígyére a kiadóba. (A) 1133

Butorozott szoba

Uccai
különbejárátú butorozott szoba, azonnalra kiadó. Gólya uca 8. 554

Strandfürdő

szomszédságában butorozott szoba, verandával kiadó. Cim rendőrszobás. Nagyerdőn tudható meg. (B) 1179

Csinos,

légas butorozott szoba, azonnalra kiadó. Vigkedvő Mihály uca 14. 1179

Uccai

butorozott szoba kiadó ellátással is. Hatvan u. 16. szám. 1141

Butorozott

szoba, fürdőszobával, földszinten, vagy lites házban, keresztény családnál kerestetik. Ajánlat: „Magános” jelígyére a kiadóba. 1130

Gazdasági termények

Szemestengeri
cca 40 mázsa kisebb területen is eladó. Nyomatató uca 6. 1133

Gazdasági eszközök

Töltőképes
állapotban keresek 6-8 hektoliteres hordókat. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztára továbbít. 1006

Eredeti

Hotherr-Shuttleworth nyolcas magánjáró eséplő készlet. 10 éves, kitűnő karban, olcsón eladó. Rahner Sándornál Deák Ferenc uca 11. 1010

Eladó házhely

Közműves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágosítást ad: délután 5-7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12. 1575, vv

Eladó ház

Eladó ház,
szép virágos udvarral eladó. Timár uca 38. (A)

Eladó

Kécsk uca 22. számú ház. 1113 vv

Eladó

elköltözés folytán prima bérpalota — esetleg esere! és sarokház. üzletekkel, Grünzweig. — Vendég uca 43. 1113

Eladó föld

Eladó
H-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom” szőlőkertben, az ORTE gyögegházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Ertekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnél, Hajdúszoboszlón, V. tized, Luther uca 2. szám. 674 vv

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF.
—
Fizantúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.